

MITROPOLIA BANATULUI

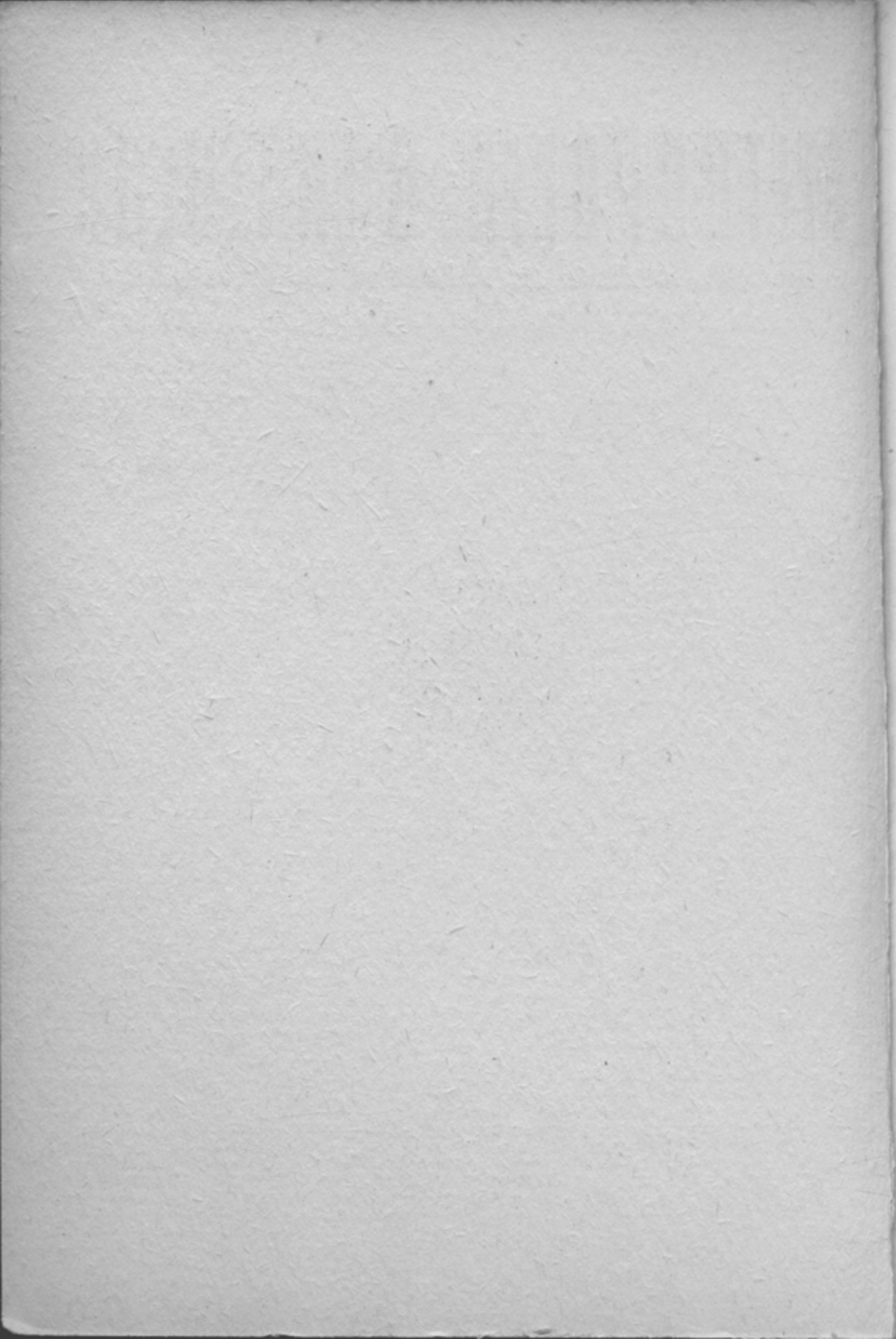
ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI TIMIȘORII
ȘI CARANSEBEȘULUI ȘI AL EPISCOPIEI ARADULUI

1959

ANUL IX. Nr. 7—8, IULIE—AUGUST 1959

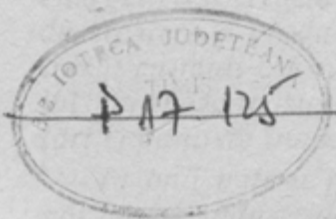
: - : Editura Mitropoliei Banatului : - :

P. V. 1

MITROPOLIA BANATULUI

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI TIMIȘORII
ȘI CARANSEBEȘULUI ȘI AL EPISCOPIEI ARADULUI

ANUL IX. Nr. 7—8, IULIE—AUGUST 1959

: - : Editura Mitropoliei Banatului : - :

Pm 9075

Aniversarea a 15-a a eliberării naționale a României

Se împlinesc la 23 August a acestui an 15 ani de la memorabila zi a eliberării României de sub jugul fascist. Glorioasa zi de 23 August este cea mai mare sărbătoare națională a poporului român, deoarece ea a marcat o cotitură radicală în viața și îndrumarea destinului, începutul unor adânci transformări revoluționare.

Insurecția de la 23 August 1944 a ajutat poporului român să-și cucerească independența națională și să treacă la construirea socialismului, pentru făurirea unei orînduiri sociale noi, în care poporul muncitor să fie stăpîn al țării și al bogățiilor ei, stăpîn pe propria lui soartă.

Marile prefaceri politice, economice, sociale, înfăptuite în acești 15 ani de la eliberarea României de sub jugul fascist, au schimbat radical înfățișarea patriei noastre, poziția ei în lume și viața oamenilor muncii. România a făcut un adevărat salt de la starea de adîncă înapoiere, în care o ținuse regimul burghezo-moșieresc, la starea înfloritoare de astăzi, cu o industrie puternică și o agricultură în plină dezvoltare.

Producția industriilor petroliferă, chimică, minieră, energetică a crescut de cîteva ori față de trecut. Ritmul de creștere a produselor industriale nu numai că a întrecut cu mult cel mai înalt ritm atins pe timpul regimului burghezo-moșieresc, dar a depășit și ritmul unor țări capitaliste înaintate.

În anii puterii populare, pe harta țării au apărut noi centre industriale și orașe muncitorești, uzine, centrale electrice și mine. S-au înălțat puternicile cetăți ale industriei socialiste, uzina cocso-chimică și cel mai

mare jurnal din țară la Hunedoara, combinatul poligrafic „Casa Scînteii”, combinatul chimic „I. V. Stalin”, uzinele de îngrășăminte chimice „Petru Poni” și de la Năvodari, uzina din fire și fibre sintetice din Săvinești, uzinele „Electroputere-Craiova”, Clement Gotwald și „Tudor Vladimirescu”-București. În cadrul planului de electrificare a țării au intrat în funcțiune hidrocentralele Moroieni, Sadu, termocentralele Doicești, Paroșeni, Singiorgiu de pădure.

Pe meleagurile Moldovei se dezvoltă industria petroliferă, se construiește marea hidrocentrală „V. I. Lenin” de la Bicaz, au fost construite laminorul de țevi și fabrica de prefabricate de beton armat din Roman, fabrica de rulmenți de la Bîrlad, rafinăriile nr. 8 și nr. 10, fabrica de penicilină din Iași, uzinele textile din Botoșani. A intrat în funcțiune laminorul-Bluming de la Hunedoara, ceea ce va da posibilitate producției de laminate a țării să se dubleze.

S-au creiat noi ramuri industriale, care nu existau în România burghezo-moșierească: producția de utilaj petrolifer și minier, producția de tractoare și camioane, industria electro-tehnică, chimică, de îngrășăminte minerale pentru agricultură, industria maselor plastice, a fibrelor sintetice, industria extracției de uraniu etc. Țara noastră produce mașini și agregate de înaltă tehnicitate, fabricate pentru prima oară în țară: pompe centrifugale, strunguri, freze universale, tractorul U. T. O. S. 26, combina de recoltat cereale, combina de recoltat porumb, transformatoare de 20 și 10 NVA, pompe de noroi duplex, vagoane cisterne de 50 de tone. În Banat au început să funcționeze cu o capacitate mult mărită Combinatul metalurgic Reșița, Fabrica de încălțăminte modernă „Bela Breiner”-Timișoara, Fabrica de mobilă de la Balta Sărată, Fabrica de călăpoade din Lugoj, Fabricile de mașini și unelte de la Bocșa Română și Topăeș.

Regimul democrat popular a lichidat înapoierea în care se afla agricultura sub regimul burghezo-moșieresc, creind condițiile tehnice materiale necesare unui avînt rapid al agriculturii. O mare atenție s-a acordat aplicării metodelor științifice de lucrare a pămîntului.

folosirii pe scară largă a îngrășămintelor chimice. Datorită ajutorului primit din partea industriei socialiste și muncii desfășurate în rindurile țărânimii muncitoare, cu gospodării individuale, aceasta a pornit cu încredere pe drumul transformării socialiste a agriculturii, drumul belșugului și fericirii. În regiunea Timișoara, raioanele Timișoara, Jimbolia, Ciacova, Gătaia, Sinnicota, Mare și Pecica sînt complet colectivizate și foarte multe în preajma terminării colectivizării.

În anii puterii populare și-a îmbunătățit mult viața țărânimii muncitoare, care primește un puternic sprijin din partea Statului democrat popular. Numai în anii primului cincinal au fost ridicate la sate un număr de case, care ar putea alcătui aproape 400 sate noi, socotind o medie de 500 case pentru fiecare sat. În sate funcționează 225 spitale, 2000 dispensare, 1500 puncte sanitare. Dacă în 1938 erau 30.800 paturi de spital, revenind cîte 1900 oameni la un medic, în 1958 erau 130.000 paturi, unui medic revenindu-i ceva mai puțin de 800 oameni.

Condițiile create de puterea populară au făcut ca arta, cultura, știința să cunoască o mare înflorire. Numărul școlilor de cultură generală a ajuns la aproape 16.000 față de 13.865 în 1938, numărul școlilor tehnice și profesionale a crescut de la 366 la 628. Importante fonduri sînt alocate de către Stat pentru utilizarea institutelor de cercetări științifice, pentru funcționarea în bune condițiuni a teatrelor, operelor, filarmonicilor, bibliotecilor.

Dacă în anul 1948 funcționau în țară numai 5 institute de cercetări științifice, la sfîrșitul anului 1956 existau 69 de astfel de institute, cu peste 6500 de cercetători științifici.

În țara noastră a intrat în funcțiune primul reactor atomic. România făcînd astfel parte dintre primele țări din lume, care aplică în scopuri pașnice geniața descoperire a științei umane: energia atomică.

În regimul democrației populare, prestigiul țării noastre a crescut considerabil pe arena vieții internaționale. La O. N. U., la diferite congrese și conferințe in-

ternaționale, reprezentanți ai poporului nostru se bucură de o apreciere deosebită și sînt aleși în diferite comisii.

Noua orînduire de Stat — început de veac nou în istoria poporului nostru, care a devenit stăpin pe soarta sa, singur făuritor al viitorului său, al progresului și fericirii sale — a însemnat un început de veac nou și pentru Biserica Ortodoxă Romînă.

În trecutele regimuri, partidele politice, care s-au perindat la cîrma țării, săvîrșeau imixțiuni în conducerea Bisericii noastre și a altor culte religioase. Iar mulți preoți antrenati în detestabile lupte politice, discreditau prestigiul păstorului de suflete și al Bisericii.

Regimul democrat popular a pus capăt acestor stări patologice, fixînd cadrul legal de organizare și funcționare a cultelor religioase. Legea pentru regimul general al cultelor religioase prevede la art. 1 că Statul garantează libertatea conștiinței și libertatea religioasă pe tot cuprinsul Republicii Populare Romîne, iar ura confesională manifestată prin acte, care stînjenesc liberul exercițiu al unui cult religios recunoscut, constituie un delict ce se pedepsește conform legii. Referitor la libertatea organizării cultelor, aceeași lege preconizează: „cultele religioase sînt libere să se organizeze și pot funcționa liber, dacă practicile și ritualul lor nu sînt contrare Constituției, securității sau ordinei publice și bunelor moravuri”.

Libertatea acordată cultelor religioase este o consecință a libertății de gîndire, de simțire și manifestare, cucerită de poporul nostru și consfințită de Constituție. Statul nu asigură numai o garanție formală libertății cultelor, ci le asigură și condițiile necesare liberei lor desfășurări. Slujitorii cultelor sînt salariați de Stat. Pe lîngă aceasta, Statul acordă cultelor religioase, importante subvenții pentru organizarea lor.

Organizarea școlilor teologice, care urmărește formarea slujitorilor altarelor, îndrumați spre adevăratul apostolat social, răspunzînd năzuințelor și nevoilor poporului drept credincios, noua legiuire bisericească, care cuprinde toate sectoarele vieții noastre bisericești,

tipărirea publicațiilor noastre teologice, care aduc încontestabil o prețioasă contribuție la consolidarea patrimoniului spiritual al Ortodoxiei ecumenice și readucerea în sînul Bisericii noastre străbune, a fraților greco-catolici sînt tot atîtea fapte importante din viața Bisericii noastre.

În anul 1947 vechiul scaun vlădicesc din Timișoara a fost înălțat la rangul de scaun arhiepiscopal și tot în acest an s-a împlinit vechiul postulat bănățean, testamentul marilor noștri înaintași: restaurarea Mitropoliei Banatului.

Nu se poate apoi trece cu vederea faptul, că Statul democrat popular, între anii 1945—1946, a dat subvenții pentru terminarea Catedralei mitropolitane din Timișoara, care prin monumentalitatea ei arhitectonică, splendoarea picturii și suplețea artei sculpturale, este cu drept cuvînt un monument de artă bisericească unic.

În deosebita grijă, ce o poartă păstrării și conservării monumentelor de artă, regimul nostru de democrație populară a elaborat o serie de măsuri acordînd și ajutoare materiale instituțiilor în al căror patrimoniu sau folosință sînt diferitele monumente de artă. Cum printre acestea se enumără și monumentele istorice-bisericești, însemnate subvenții au fost acordate și pentru întreținerea monumentelor istorice-bisericești din cuprinsul Mitropoliei noastre. Astfel din fondurile primite s-a renovat biserica mînăstirească de la Lipova cel mai important monument de artă romînească din Banat, care prezintă cele mai vechi urme de pictură bisericească din acest colț de țară. În raionul Lipova s-au mai primit fonduri și pentru conservarea bisericilor de lemn din Troaș și Jiulița. Cu ajutorul subvențiilor primite s-au mai renovat bisericile mînăstirești „Săraca” și Partoș, Turnul Sf. Nicolae-Lugoj, biserica din Comloșul Mare, biserica de lemn din Căpăt și biserica de la Secășeni.

A 15-a aniversare a eliberării patriei noastre are loc în condițiile creșterii uriașe a forțelor socialismului și păcii, ale succeselor strălucite obținute de țările lagărului socialist. Desfășurînd o politică externă conformă cu

interesele și voința poporului, Statul român își aduce o contribuție activă în opera de destindere a încordării internaționale, de întărire a păcii.

Republica Populară Română este legată prin indisolubile relații de prietenie frățească cu Uniunea Sovietică și cu celelalte țări ale lagărului socialist, care luptă pentru asigurarea păcii în lume.

Poporul nostru muncitor salută cu adâncă satisfacție noile inițiative ale Uniunii Sovietice pentru asigurarea păcii și anume încheierea Tratatului de pace cu Germania, normalizarea situației de la Berlin și examinarea problemelor internaționale în cadrul unei conferințe a șefilor de guvern.

Pe drumul deschis de 23 August 1944, drumul construirii socialismului în patria noastră, poporul român, sub conducerea Partidului, pășește cu hotărîre înainte, privind cu încredere viitorul. Conștient, plin de încredere și hotărît, poporul român luptă pentru o viață mai bună, mai fericită, pentru socialism, pentru pace.

REDACTIA

In problema schismei

Schisma din 1054 a fost o ruptură conștientă, purtată de o voință calculată și manifestată prin mijloace vădite. Motivele ei imediate stăteau în legătură cu inovațiile latine, cult și post. Dar peste ele trona implacabilul primat papal, care era impus prin toate mijloacele posibile și incorecte, în baza pretenției că l-a definit însuși marele împărat Constantin cel Mare și apoi că l-ar fi așezat însuși Mântuitorul, prin cuvintele „Tu ești Petru” (Mat. 16, 18). Acesta era principiul călăuzitor al papalității în sec. XI-lea; dar dacă de fapt ar fi fost așa, atunci de ce Donațiunea lui Constantin nu s-a cunoscut imediat și de ce la început Petru-Papă nu era capul Bisericii pe pământ. Ceea ce se afirmă, ulterior, după secole, nu era valoare. Dar unde Fiul lui Dumnezeu nu a dat porunci, acolo el vine completat de un om. Și așa, în virtutea orgoliului unui tron, care urmărea să se ridice peste altele, deși se știa din Sf. Scriptură că „între voi să nu fie așa” (Mat. 20, 26), totuși unul se mîndrea peste ceilalți și era supărat că acești ceilalți nu i se supun, cînd el vrea să fie stăpînul lumii. El vroia numai să refacă „pacea romană” pe pământ, care însemna supunerea tuturor către un singur împărat și pontifex roman. Dar față de această pornire s-a ridicat spiritul grecesc, în a cărui limbă era scris întregul Noul Testament, și el cerea înțelegerea prin tratative, exprimată prin sinoade ecumenice, pentruca adevărul să iasă la iveală nu prin forță, ci prin înțelegere.

La pretenții nejustificate se răspunde prin rezistență justificată. Acesta era punctul de vedere al grecilor din 1054. El era realist și se orienta după starea reală în societatea creștină, care nu putea fi bruscată, fără a reacționa la fel de prompt. În sinod se puteau spune și lucruri mai violente, dar din sinod participanții trebu-

iau să iasă ca frații, împăcați. Dar cum să te împaci cu cineva care nu se gîndește decît numai la orgoliu și profitul său, pe care vrea să-l impună cu orice preț altora, chiar cu acela al sfărîmării prieteniei și a bunei înțelegeri?

În această lumină psihologică se situează gestul cardinalului Humbert, autorul ursuz al Sentințelor juridice în favorul primatului. Vocabularul său folosit față de greci denotă această pornire, și el nu discută cu „barbarii” de greci, ci vrea să le impună voința sa. La rîndul lor, grecii privesc curioși la acest „barbar” care nu cunoaște căile diplomației iscusite. Astfel obiectul tensiunii psihologice din ambele părți l-a provocat pretenția după primat și mijloacele de luptă erau cele omenești, purtate de o parte de pasiunea de a se impune, și de altă parte de a rezista.

Nereușind prin manifestările și uneltirile sale, Humbert taie nodul Gordian cu violență și excomunică biserica Constantinopole, în frunte cu patriarhul Mihail Cerularie. Gestul din 16 iulie devine fatal în istoria papalității; psihologia lui iulie, numit cuptor în popor, vine cu multă agitație de spirit și cu izbucniri violente; în iulie s-a forțat pretinsa unire de la Lyon, din 1274; în iulie 1415 a fost ars pe rug Ioan Hus, deși vina lui nu a fost dovedită și de aici a urmat o epocă de războaie husite; în iulie s-a încheiat falsa unire de la Florența, în 1439 și tot în iulie, 1870, s-a proclamat dogma despre infailibilitatea papală, care a produs adînci frămîntări între creștini, putînd fi acceptată doar pentru sacrificarea intelectului.

Reacția grecească este la nivelul provocării și totuși păstrînd cumpătul; deși excomunicarea lui Humbert lovea direct și personal în patriarhul ecumenic, totuși grecii răspund ca anatema lor să cadă pe capul celui care este provocatorul, fără a-l numi el direct, ci lăsînd la judecata lui Dumnezeu să facă dreptate. Deci grecii nu și-au pierdut capul, ca Humbert și nu au lovit orbeste.

Cu toate acestea, că anatema grecească din 20 iulie era numai un răspuns la provocarea lui Humbert, din

16 iulie, totuși pentru motive de „obiectivitate catolică”, acuza de schismă era aruncată pe capul grecilor, fiind numită „schisma grecească”. Humbert se spală pe mâini, ca nevinovat și vinovați de schismă sînt indicați grecii, pentru că nu s-au supus unui ierarh care uzurpa autoritatea Mintuitorului Hristos, numindu-se cu de la sine putere vicarul Fiului lui Dumnezeu, și apoi chiar „papa-deus”, și fiind asociat cu Hristos în taina sf. Euharistii (cf. ep. Bougaud și J. Maritain). Bieții greci, îndurînd apoi stăpînirea turcească timp de 400 de ani, firește că nu s-au putut apăra de acuze, și astfel se părea că cine nu se poate apăra este totodată și vinovaț. Era judecata rostită de lumea imperialistă. Au răspuns însă scriitorii ortodocși ruși, dar erau socotiți în Apus prea de curînd intrați în cultură ca să fie băgată în seamă argumentația lor. Astfel teza papală era bine susținută și afirmată prin tipar și subvenții, crezîndu-se că o minciună susținută cu însuflețire va termina prin a fi crezută. Aceasta era psihologia epocii feudale și burgheze și corespundea cu morala acestor oînduiri.

Dar vremea trece și se schimbă și cu ea vin ider noi și sînt revăzute cele vechi. Astfel a trebuit însuși latinul A. Michel să recunoască, că „problema schismei este grav și ea necesită de ambele părți o dragoste mai accentuată și reciproc iertătoare” (cf. Șesan M., Considerații asupra schismei din 1054, Mitropolia Ardealului 3/4, Sibiu 1957 p. 207). De aceea unii cercetători au început să trateze problema mai moderat, „într-un climat nou”, socotind în liniștea camerei lor de lucru și după o odihnă corespunzătoare, că adevăratele motive ale schismei au fost: condițiile variate politice, ca lupta între imperiul german și cel bizantin; — condițiile culturale deosebite, cu limba latină în Apus și cea grecească în Răsărit; — condiții sociale diferite, cu feudalismul apusean și sistemul deosebit bizantin dominat de „cezaro-papismul” împăraților; — condiții filosofice, cu scolastica bună în apus, față de platonismul greșit din Răsărit; — condiții economice diferite, cu sistemul comercial venețian, opus celui răsăritean, și altele. Nu-

mai despre condițiile teologice nu s-a vorbit, ele constituind pentru acești savanți doar simple arme de luptă, și în definitiv, grecii erau de acord cu latinii. Prin urmare, un filioque, azimele, missa, primatului și altele, acestea erau simple spade, săgeți și lăncii de agitație! În consecință, în zadar scria Nichita Pectoratul și arhiepiscopul Leon al Ohridei împotriva lui Filioque și a azimelor, zadarnic protesta patriarhul Mihail contra inovațiilor latine, în lucrarea sa intitulată apoi: Panoplia contra latinilor; și zadarnic se străduia Humbert pentru primat și-i amenința pe greci, că vor fi legați de coada dracului, dacă nu se supun papii; degeaba în sfârșit el a aruncat cu anatema în patriarhul bizantin, căci toate acestea, sînt după părerea eminentilor savanți, simple scene de a-i impresiona pe greci, care stăteau cu gura căscată la teatrul ce li se oferea atunci, și acopereau adevăratele subterane ale diplomației imperialiste. Iată pînă unde s-a ajuns cu această „obiectivă” cercetare apuseană. Dar astfel era scoasă papalitatea din joc, arătată ca victimă și Bizanțul cel trufaș putea fi împrôscat după voie cu acuze. Iar cînd unii cercetători totuși își dau seama de aspectul chiar ridicol al unor astfel de concluzii, împotriva cărora vorbește însăși schisma precum și încercările de reunire de la Lyon și Florența, atunci ei se retrag într-o naivă ignoranță sau trec la atac violent, cum a făcut-o M. Jugie, în analizarea schismei grecești.

Dar, în 1954 s-a manifestat un „nou climat”, cu ocazia aniversării a 900 de ani de la schismă. Cercetătorii ca J. Schluck, A. Michel, J. Husse, P. Gournbet, M. Congar, Hypatios din Marsilia, A. Wenger, St. Runciman, V. Grumel și alții, oferă tot felul de argumentări ingenioase și chiar moderate, numai ca papalitatea să fie scoasă din cauză și acceptîndu-se în cazul cel mai irenic, că schisma are la bază o simplă înstrăinare între două sfere creștine. Se pune accentul pe momentele secundare, ca astfel să se pară că se vorbește irenic. Prin urmare se acceptă ca motive principale pentru schismă tocmai ceea ce Hristos nu socotea a fi motive de înstrăinare între creștini, anume: elementele din viața curen-

tă. Dacă s-ar aplica acest principiu, atunci printr-un exemplu lucrurile s-ar prezenta astfel: în clipa în care unii inzi și chineji ar veni la Biserica Mîntuitorului, ei trebuie neapărat să intre în schismă cu Biserica din Europa, pentru că acestea neamuri au alte condiții de viață socială, politică, culturală și economică. De falsitatea unei astfel de teze se poate convinge orice om de bună credință.

Prin urmare, schisma din 1054 nu este un produs organic de îndelungată evoluție a societății, divizată în lature socială, politică, culturală și economică, ci este produsul cauzal al unei acțiuni omenesti. Pe vremea feudală era tocmai seniorul acela care făurea istoria, căci dacă ar fi fost pe atunci poporul la cuvînt, nu se ajungea la astfel de ruptură, pentru că cei ce muncesc nu sînt purtați de orgolii personale, ci doar de dragostea lor pentru muncă și progres, pe care o împărtășesc și altora; nu erau pe atunci învrăjbiți toți credincioșii latini cu cei greci, ca să se ciocnească neapărat pe viață și pe moarte pentru un interes personal. Această atmosferă au adus-o mai tîrziu cruciadele, pornite de profitorii feudali și atunci s-a popularizat schisma între greci ca o necesitate de apărare față de latini, care erau capabili de orice față de frații lor creștini din Răsărit.

Deci schisma are un autor omenesc conștient, care a declanșat-o, fără poate ca să-i prevadă toate consecințele. Ea are la bază o tendință precisă, un scop anumit, și nu înstrăinări vagi. Și scopul era unic: realizarea primatului, un scop pe care l-a anunțat în public papa Grigore VII prin Dictatul său din 1075, desi scris de altcineva; supunerea tuturor suveranilor puterii papale. L-a realizat pentru o frîntură de deceniu papa Inocențiu III, care în 1215 și-a pus tiara cu trei coroane: ca patriarh, ca suveran al statului eclesiastic și ca senior feudal peste toți regii pămîntului. Ca mijloace de realizare i-au servit: diplomația, interdictul, anatema și inchiziția. Acest „dictat” este adevăratul motor al schismei din 1054, pentru că în acea vreme atît Humbert cît și Hildebrand-Grigorie VII de mai tîrziu, conduceau la Vatican politica

papală. Hildebrand urmărea un imperialism papal-teocrația papală; aceasta se știe, dar Humbert ce interes avea? Despre aceasta ne informează un studiu recent, în care se arată că Humbert era dictatorul real al tronului papal, și el a determinat decizia din 1059 cu privire la alegerea papei, orientându-se orbește după falșa Donațiune a lui Constantin. El este tocmai acela care ctitorește autoritatea feudală a papalității, fapt manifestat și prin semnarea a 36 de bulle papale, pe vremea lui Nicolae II. Era asistat de Hildebrand, care se impune în continuare, după decesul lui Humbert (cf. A. Michel, Humbert și Hildebrand la Nicolae II, în *Historische Jahrbücher* 72, 1935 p. 133 ss).

Deci iată aflăm cine era Humbert și astfel se explică și atitudinea lui la Constantinopol. El nu a luptat atunci nici pentru imperiul german, nici pentru cultura latină, nici pentru comerțul venețian și nici pentru tradițiile Europei apusene, nici pentru popoarele apusene, ci el lupta atunci numai și numai pentru primatul universal papal, pentru imperialismul deplin al episcopului Romei. Aici zace adevăratul motiv al schismei din 1054. Iar dacă unii cercetători se străduiesc să estompeze acest motiv, spre a impune ca motive interese politice, atunci ei adevăresc în mod indirect această cauză, că primatul papal nu urmărea atât consecințe teologice, cât cele politice, folosindu-le pe cele bisericești ca mijloace de luptă directă. În schimb grecii vedeau în acestea scopul principal al riposteii lor și în această privință mentalitatea lor nu putea fi schimbată, căci se schimbă astfel și noțiunea de ortodoxie, fapt de neînchipuit în mediul bizantin. Deci în acest caz schisma poate avea aspect politic, când papa urmărește să fie mai presus peste împăratul bizantin, care depindea și de o altă patriarhie autocefală.

Din partea papalității este asociată luptei pentru primat și tendința de abandonare a vechii ortodoxii, scontând pentru un timp că ortodoxia poate fi interpretată și în sens papal; dar nereușind această manevră, însăși noțiunea și cuvântul de ortodox este alungat din

apusul catolic (vezi Șesan 1/2 și 3/4 pe 1956), pentru că nu cuprindea în sine ideile dictatului din 1075.

Instrăinarea în cadrul schismei se leagă de împrejurarea că papalitatea s-a încrezut și s-a alipit de lumesc, în loc să urmărească harismele cerului. Răsăritul ortodox nu a pierdut nimic prin schismă, ci s-a întărit față de inovațiile latine; în pierdere ajunge doar însăși Roma papală, care în timp își putea exercita nestingherită jurisdicția sa; o dovedește marea reformă protestantă din sec. XVI-lea, care a zmulș aproape jumătate din numărul credincioșilor latini, bucuroși să scape de binecuvântările arhiereului de la Roma. Iată consecința schismei din 1054; după înălțare și pierdere. Biserica însă nu s-a divizat chiar atunci în 1054, căci au urmat cele patru secole de străduințe unioniste, cu popasuri la Lyon și Florența. Dar ea se divizează în clipa, în care după sinodul de la Trident, în 1564, s-a constituit Biserica romano-catolică, opusă Bisericii ortodoxe și deosebită de confesiunea Protestantă.

Acesta e tragicul trecutului, legat de schismă. Cu regret l-am moștenit și ni se pune acum nouă problema îndreptării celor ce le-au stricat înaintașii. Noi răspundem pentru prezent și viitor. În cadrul acestei răspunderi noi nu putem avea altă atitudine decât aceea indicată de principiul coexistenței, dar în sensul lămuririi asupra greșelilor din trecut, pentru ca acele foruri care au cauzat schisma atunci, să o îndrepte acum, nu prin forțări zadarnice unioniste, care s-au și destrămat, ci prin pătrunderea în spiritul sf. Evaghelii, care îndeamnă la pace și bunăînțelegere între oameni; prin tratative sinodale să se înlăture motivele instrăinării teologice. Un Humbert violent a provocat schisma atunci, în mod istoric, acum un alt Humbert, dar înduhovnicit, să o declare neavenită și se vor bucura credincioșii și clericii creștini că nu mai trebuie să se învrăjbească pentru interese streine de Biserica Mântuitorului și de mântuirea lor proprie.

Prof. Dr. M. ȘESAN

Aspecte soteriologice în religiile Orientului

În cadrul Sfintei Liturghii ce se oficiază la praznicul Nașterii Domnului, răsună la preceasne cuvintele binevestitoare, ca să fie auzite de toți credincioșii: „Mintuire a trimis Domnul poporului Său” — adică mintuirea mult așteptată a fost trimisă prin venirea Fiului Lui Dumnezeu în lume, tuturor.

Imediat după cădere Dumnezeu, în atotbunătatea Sa față de om, îi făgăduiește pe „Răscumpărătorul”. Dumnezeu nu lasă ca fapta Sa, să fie înghițată de păcat.

„Vrăjmășie voi pune între tine și femei, între sămînța ta și sămînța ea: acela îți va zdrobi capul iar tu îi vei mușca călcîiul (Facere 3, 15); Așa se adresează Dumnezeu în cartea Facerea, diavolului.

Două adevăruri religioase se desprind de aci: — răscumpărarea prin sămînța femeii — a Mariei — care va rupe zapisul păcatului și zdrobirea porților întinerecului (iadului), tot prin sămînța Mariei, prin Domnul nostru Iisus Hristos, Logosul intrupat din Tatăl, care aduce biruință deplină asupra răului și pe noi ne scoate din stricăciune, ca un iubitor de oameni.

Dar drama păcatului s-a consumat: Adam e scos din Eden; grădina paradisului e desființată, și sortit să muncească în viață, pînă se va întoarce în fărina din care a fost luat.

Credinciosul, dus de valul păcatului așteaptă „făgăduința Răscumpărătorului”, „steaua Răscumpărătorului” și tinde către ea, dar îi lipsesc puterile, căci în urma păcatului, voința i-a slăbit. Pe ecranul istoriei biblice apare un alt păcat — prima vîrsare de sînge, care e un fratricid-Cain, după ce omoară pe Abel nu mai poate sta în sinul tribului său, conștiința îl fugărește, face nomad. Adam asistă cu stringere de inimă la crima fiului. Cain fuge de la fața lui Dumnezeu în pămîntul Nod1) (Fc. 4, 16), la răsărit de Eden.

Mulți etnologi, identifică această țară, cu centrul Asiei — India Nordică sau China cf. Neaga N. Dr. Prot. Prof., Facerea, Sibiu 1945 pag. 32).

După potop, urmașii lui Sem, fiul lui Noie — pîrtătorii revelației divine se înmulțesc. Unii dintre ei ca: Oîir, Gheter, Maș, Uzal, Abimael, Obal sînt probabil întemeietori de popoare (centrul și restul Asiei).

Vom înțelege de ce religiile Orientului au păstrat sub o formă mai vizibilă simburile revelațional, care cuprinde foarte multe aspecte soteriologice.

În expunerea de față, vom prezenta cele mai importante aspecte soteriologice din religiile orientale, care ne ajută să înțelegem mai bine, că nu numai israeliții, care aveau revelația

supra naturală, făcută direct prin patriarhi și profeși, ci și neamurile așteptau „Răsăritul cel de sus”, care îi va ridica din întunec și din umbră.

IN RELIGIILE PRIMITIVILOR DIN ASIA

A. La Tătari. Despre originea omului, tătarii cred că omul a fost creat de Tenghere — Caira — Can care a făcut cerul și pământul. Cea dintâi pereche de oameni fiind nemulțumiți de liniștea în care se aflau, voră să se ridice mai presus de Tenghere. Oamenii au fost ispitiți de spiritul rău Erlic (șarpele) să nu se supună voinței lui Tenghere. Indignat de aceasta, Tenghere lasă ca omul să cadă în adâncime și-l părăsi, dar le trimise un ocrotitor și învățător în persoana lui Mai — Tără, închise pe Erlic în adâncimea de sub pământ unde este mai mare peste duhuriile rele, iar pentru sine făcu cele șaptesprezece ceruri (Mihălcescu, Irineu, Mitropolit, Istoria religiunilor lumii, Buc., 1946 pag. 21—22). Ideia soteriologică e vizibilă în credința despre Mai — Tără numit ocrotitorul și învățătorul omenirii, după ce oamenii au păcătuț. Erlic e spiritul rău, diavolul care e biruit prin venirea lui Mai — Tără și e condamnat să stea închis în adâncurile pământului, ca domn peste duhuriile rele. — Deci observăm că în credința primitivilor asiatici, e clară biruința luminei asupra întunecului și restaurarea omului.

B. La Japonezi — o sectă rezultată din sincretismul Budhismo — Sinthoist numită Iodo are credința în Amida. Acest Amida nu este Gantama Buda, cel divinizat de inzi, ci un Budhamai vechi care ajungind la demnitatea de Budha n-a voit să intre în Nirvana ci din compătimire față de ființele vii a creat Iodo — paradisul —. Cine crede în Amida aceia intră în Iodo. Alături de Amida era, adorată și zeița milelor numită, Kiwan (I. Mihălcescu o. c. p. 140). — Cine se poate ascunde în acest Amida, care compătimește omenirea și pentru care se umilește și refuză fericirea Nirvanei, dacă nu ideia unui Mintuitor?

IN RELIGIILE CHINEI, unii sinologi au aflat enunțată ideia unui sfânt, care avea să restabilească armonia între cer și pământ (Neaga N., Hristos în vechiul Testament, Sibiu 1944 p. 5). Astfel, înțeleptul Confucius (551 a. Hr.) spune undeva ea: „În ținuturile apusene va veni un sfânt, care ar curma neorânduiala fără a sfârșni; ar sădi credința fără multă vorbă. Nu este muritor care l-ar putea spune numele, dar eu... auzit-am despre Dinsul că ar fi adevăratul Sfânt (cf. Neaga, Hristos în V. T. p. 5).

Laoce, în „Învățătura despre Tao după ce descrie înțelepciunea în culori vii, el descrie idealul înțelepciunii în existența reală, în persoana unui înțelept Sfânt, care va întrece în sfârșenie și virtute, orice făptură, răbdător, necăuțind faavoarea oamenilor, mai presus de prejudecățile omenești, este sfântul ideal și icoana fidelă a lui Tao. El cercetează inimile oamenilor și ajută pe oricine; el ia asupra și înaintea Celui Prea Înalt, vina întregului popor. (cf. Mihălcescu, o. c. p. 104—105).

Vedem că descrierea se apropie mult de a profeților, în special de profetul Isaia. S-a ajuns la unele afirmații, că israiliții în captivitatea babilonică au avut unele atingeri cu chinezii și că prin urmare de la israiliți chinezii ar fi împrumutat apoi aceste idei incluse apoi în Tao-te-King. Unii susțin că un anumit contact să fi avut loc mai — înainte și anume pe timpul lui Solomon, ale cărui corăbii trimise către Ofir (India), ar fi pătruns în China, pentru a căuta aur. Că numele Sinim întâlnit la Isaia 49, 12, ar fi tocmai numele poporului chinez și deci ar fi o dovadă în sprijinul acestei ipoteze. Istoriceste nu se poate susține această ipoteză. E adevărat că, începînd din sec. VI a. Hr., se vorbește de o înfrîngere semito-indică asupra Chinei. — Dar cît de departe e chiar de la data pozitivă a unei astfel de înfrîngeri sau mai bine zis a unor relații comerciale între israiliți și chinezi pînă la noțiunea de Mesia. (cf. Mihălcescu, o. c. p. 104). Zidul chinezesc a fost prea puternic pentru a lăsa ca tradiția Swanilor să fie influențată din afară. Deci concluzia e că tot ce s-a păstrat și-n religiile Chinei ca aspecte soteriologice, s-a păstrat din descoperirea primordială făcută de Dumnezeu în Eden protopărinților cu privire la „Răscumpărătorul” pe care înțelepții Chinei îl numesc „Sfîntul cel mare din apus, care va restabili armonia dintre cer și pămînt”. Acestea l-au făcut pe sinologul Victor von Strauss să se exprime: Nu se va zice prea mult dacă vom susține, că în sublimitatea și profunzimea cunoașterii lui Dumnezeu, în seriozitate morală, nu se poate măsura nici un alt sistem religios cu a lui Laoce, afară de acel care începuse cu marele curent de descoperire de la Avraam (cf. Mihălcescu, o. c. p. 105).

În religiile Indiei, la budhiști:

Se găsește mîngîierea în promisiunea unui „Răscumpărător”, a unui „Sfînt mare” „fiul fecioarei” născut în casa unui cioban. (Neaga, Hristos în V. T., p. 6).

1) „Nod” înseamnă refugiu.

2) Bhagavadh = sublimul, supremul.

BRAHMANISMUL ȘI HINDUISMUL în poemul epic BHAGAVADGHITHA (cîntecul despre Bhagavadh) 2) vorbesc despre întruparea lui Vișnu — zeul binevoitor oamenilor și cea mai mare zeităate din Trimurti — în Crișna. El se naște dintr-o fecioară Dovahdi fiind prevestit de profeți. De minia regelui Cansa, mama lui îl scapă în casa unui cioban. Krișna, va răpune vrăjmaș după vrăjmași, oameni și demoni, va zdrobi capul lui Kalija (Șarpele cel rău). (cf. Neaga, Contribuții la lămurirea textelor Mesianice din cartea Facerii, Sibiu, 1930 p. 6). Într-un viitor Vișnu se va încorpora în „Kalchi”. Către sfîrșitul epocii actuale, oamenii se vor înrăi. Epoca se numește Kali-Juga (Kali-șarpe, demon). Kalchi, va zdrobi pe șarpele blestemat, va judeca drept, restabilind dreptatea pe pămînt și va ridica omenirea decăzută la o epocă de aur (Krita-Juga) Mihălcescu, o. c. p. 185).

Asemenea profeșii, mai găsim în: Tibet, Tonchin, Siam, Ceylon, Cochinchina, adică: așteptarea unui sfânt al sfinților, o ființă minunată, cerească, ce va zdrobi capul demonilor, va pune toate în bună rânduială și va restabili timpurile fericite de la facerea lumii (Neaga, Hristos în V. T. p. 5).

Din ce ne apropiem mai mult de „pământul făgăduinței” so-
teoriologia ne apare mai luminoasă în religiile popoarelor re-
spective. Astfel, în religia parsistă, cu o mitologie admirată de
orice spirit poetic, se spune că, Zervane — Acherene — princi-
piul și ființa spirituală cea mai înaltă prin Hanover (cuvântul
creator) a creat pe Ormuzd, principiul luminei și pe Ahriman,
principiul întunecului. Între aceste două principii se dau lupte
de mii de ani. Până la urmă va învinge Ormuzd — principiul
luminei, binele personificat — Ormuzd crează pe primul om numit
Gaio — Maraton, din care eșiră în forma ramurilor dintr-un pom
prima pereche de oameni: Mașia și Mașiana. Avesta ca și Mino —
Khiro — cârți sfinte al perșilor spun că omul Gaio — Maraton
începe să iubească minciuna, ispitit fiind de spiritul rău Azhi —
Dakaha, care în acest scop a luat formă de șarpe. Gaio — Mara-
ton păcătuiește și își pierde nemurirea. O nouă întorsătură luată
lucrurile prin venirea în lume a lui Zaratuștra. El face cunoscută
oamenilor legea cea bună a lui Ahura — Mazda. Biruința defi-
nitivă asupra răului, e rezervată însă lui Saosiant, care se va
naște la sfârșitul celor 3000 de ani de luptă dintr-o fecioară. Sau-
siant va restabili lumea.

Sufletele morșilor vor învia și vor fi judecate, după ce mai
întîi se vor uni cu trupurile. Cei care vor face fapte bune, vor
merge direct în Garon — Mana, unde vor duce o viață fericită
împreună cu Ormuzd și cu spiritele bune. Puterea lui Ahriman
va fi cu totul nimicită. El însuși va fi aruncat în fundul infer-
nului, care-l va mistui și astfel răul va înceta să mai existe.
După aceasta și infernul va fi curățit și astfel totul va fi curat
și fericit.

Magii din Persepolis, cunosc acestea și astfel „la plinirea
vremii” vin cu simbolicele daruri la Betheem, să se închine Ace-
luia, care va mintui și înfrăți omenirea.

La Chaldei, în poemul lui Izdubar pomenit și în Sf. Scrip-
tură sub numele de Mimrod, rege în Erech (Uruk) (Fc. X, 9) ni
se spune că un șarpe a furat iarba nemuririi, dată de Ul —
Napiștim lui Izdubar — Ghilgames, eroul care caută nemurirea
(Epopeia lui Ghilgames, trad. Mihălcescu I. Buc. 1920 p. VII—
XI) Babilonienii așteptau din zi în zi venirea unui mintuitor,
care va aduce fericirea generală. La început salvarea se atribuia
zeului Marduk, iar mai pe urmă diferiților conducători ai popo-
rului (cf. Nega, Hrist în V. T., p. 5).

Ceea ce e foarte important de amintit aici e profeția mesia-
nică făcută de magul Cha'dean Balaam din Petora, în fața
moabitului Balaac. El străbate toate timpurile pînă aproape de
epoca Aceluia pe care îl vede născindu-se ca descendent din Ia-

cov. El spune la Num. XXIV, 17: „Il văd, însă nu acum! îl privesc, dar nu este aproape! O stea, va răsări din Iacov și un toiag: se va ridica din Israel...”

Steaua aceasta profețită de Balaam e steaua după care s au orientat magii (Mat. II, 2), care sosind la Ierusalim întreabă: „Unde este noul născut, căci am văzut steaua Lui la răsărit?” Originea magilor e chaldiacă. — Steaua aceasta, despre care Origen spune că a rămas în Hristos și nu s-a mai văzut, a strălucit în vechime în religiile tuturor popoarelor și a ținut trează ideea „Răscumpărătorului” și „Mintuitorului”.

Din pământul Canaanului se ridică Melhisedec regele Salemului și preotul Dumnezeului Prea Înalt, omul fără genealogie, care aduce daruri patriarhului Avraam din pîrga euharistică — pîine și vin preînchipuind jertfa Mintuitorului pentru răscumpărarea și mîntuirea lumii și ajutorul haric ce se dă în taina Sfintei euharistii. (Fc. XIV, 18—20).

Despre așteptarea Samaritenilor ne vorbește femeia ce vine să ia apă de la fîntina lui Iacov din Sihar: Noi știm că va veni Mesia, care se cheamă Hristos; cînd va veni, Acela va spune nouă toate, (In. IV, 25).

Aspecte soteriologice destul de pronunțate, găsim și la Egipteni. Mitologia lor ne descrie pe șarpele Hapapi luptînd împotriva zeului Ra în prima zi a creației.

În aceiași mitologie se așteaptă:

„Victoria luminei asupra întunecului, Victoria vieții asupra morții”, (cf. Neaga, Contrib. la lămurirea textelor mesianice din C. Facerii, p. 7 și 13/1).

Din cele expuse, vedem că începînd cu Protoevangeliul și terminînd cu profețiile Sfîntului Ioan Botezătorul, în tot timpul și la toate popoarele, Mintuitorul a fost așteptat, ca să facă ceea ce nimeni pînă la venirea Lui nu a putut face: — fericirea veșnică a credincioșilor prin harul cel mîntuitor.

Pr. TRAIAN GH. MIHAILOVICI

Din istoria străduințelor pentru întocmirea alfabetului chirilic cu cel latin în cărțile românești de ritual bisericesc

Este lucru în deobște cunoscut că procesul de înlocuire, a slovelor chirilice — numite în graiul popular adeseori „potcoave” — cu litere latine, a fost de durată seculară. Luînd ca punct de încercare cartea de cîntări bisericești, tipărită la Oradea aproximativ în anul 1570 (cf. ediția Sztripsztcy Iliador — Gborghe Alexici cu titlul, Szegedi Ianos énekes könyve román fordítás-

„ban”), iar ca termen fiind *Micul octoih* apărut la Sibiu în toamna anului 1890 cu o prefață scrisă de mitropolitul Transilvaniei *Miron Roman* — răstimpul acesta cuprinde mai bine de trei secole.

Tradiționalismul conservator s-a putut afirma cu atita tenacitate, încît chiar și înflăcărații luptători pentru latinizarea scrisului romînesc, din cursul primelor decenii ale secolului al XIX-lea au fost nevoiți să-și tipărească scrierile lor tot cu slove chirile, cum au procedat Petru Maior, Samuil Micu Clain, Gheorghe Șincai și Ioan Pițariu-Molnar. Altfel cuprinsul acestor scrieri ar fi rămas inaccesibil poporului nostru din timpul acela.

O dovadă mult grăitoare ne îmbie, în privința aceasta, valorosul manuscris al lui *Simion Bărnuțiu* din timpul cînd era student în anul III la *Seminarul din Blaj* (1828). Lui i-au plăcut lecțiile profesorului Vasile Papp, care le interpreta textul celor patru evanghelii într-un curs intitulat *Armonia Evanghelică*. S-a simțit deci îndemnat să le scrie *cu foarte citește slove chirile* într-un caet mare, legat în table tari, dînd *numai foaia de titlu cu litere latine* în forma aceasta: *Harmonia Evanghelică*.” Întreg restul caetului, de la început pînă la sfîrșit, cuprinde numai texte evanghelice romînești, scrise toate exclusiv cu slove chirilice.

Ziarele romînești din I-a jumătate a secolului al XIX-lea erau tipărite — și de o latură a Carpaților și de cealaltă numai în slove chirilice. Iar în cursul celui de al șaptelea deceniu al acestui secol, după ce „*Asociațiunea transilvană pentru literatura și cultura poporului român*” luase inițiativa pentru introducerea alfabetului latin, s-au mai ivit numeroase ezitări, stăruind unul dintre purtătorii condeilor romînești să nu se procedeze prea rapid la această reformă, fiind cititorii de atunci al gazetelor, în bună parte, deprinși mai mult cu slovele chirilice decît cu literele latine.

Cu atît mai explicabil este deci *ritmul lent* al înaintestătorilor bisericești cari prin situația lor ierarhică, încărcată de atita răspundere, erau nevoiți să țină seamă — chiar în mai mare măsură decît conducătorii mireni — de înțeleptul sfat străbun — *festina lente!* (grăbește domol!)

Această grăbire lentă se poate găsi exprimată, prudent și cu vădită circumspecțiune, în două *prefețe* ivzorate din încercate condeie mitropolitane:

1. (Cea dintîi este a mitropolitului *Miron Roman*, adresată din Sibiu la 8 noiembrie 1894, „cătrec onorații cetitori” ai *Octoihului Mic* apărut atunci în „*Tipografia Arhidiecezană*” (azi *Tipografia „Reîntregirea*“).

2. A doua este cea semnată la Sibiu în ziua de 7 ianuarie 1906 de mitropolitul *Ioan Meșianu* ca prefață la *Evanghelia* care văzuse atunci lumina tiparului în aceeași tipografie.

Ca piese documentare, de necontestată valoare istorică, amindouă aceste prefețe memorabile, merită să fie cunoscute de cetitorii unei reviste de caracter special — bisericesc și cultural. Iată textul lor:

II.

„Cătră onorabili cetitori”

Este o dorință generală, ca cărțile noastre rituale să se retipărească una după alta cu caractere latine, precum cere progresul general al literaturii române, și pentru o astfel de lucrare este angajată tipografia arhidiecezană din Sibiu, amăsurat dispozițiunilor fundatorului ei, ale fericitului arhiepiscop și metropolit Andreiu.

Începutul în această direcțiune se face cu *Octoihul Mic*, care acum pentru întâia oară se prezintă evlaviosului public românesc, retipărit cu caractere latine, introduse acum mai în toate cărțile bisericești ale fraților noștri coreligionari, ca un fapt îmbucurător pentru toți cei ce rivnesc la progrese și pe terenul bisericesc.

Cu tot dorul de a ajunge la o perfectă uniformitate internă a cărților noastre bisericești cu cele din regatul învecinat, unde ele sunt deja mult avansate și în partea limbistică, prea sîntiții frați episcopi actuali din provincia metropoliei noastre ortodoxe romine: *Ioan Meșianu* al Aradului și *Nicolae Popea* al Caransebeșului, sunt cu mine de o părere, ca în primele edițiuni ale cărților noastre rituale cu caractere latine, să se conserve textul, care se află în edițiunile de mai nainte cu caractere chirilice, și să se admită numai unele întregiri și modificări mai mici, cari neapărat le pretinde praxa bisericii, *progresul limbistic și claritatea textului*.

Astfel s-a urmat cu retipărirea acestui *Octoih mic*, în care între altele a trebuit să se facă puțină modificare și în aranjamentul materialului așa, ca rinduiala *Vecernei*, *Utreniei* și a *Liturghiei*, comună tuturor opt tonurilor (glasurilor) să formeze de sine o parte a *Octoihului*, și să nu fie întreșută la tonul I, cum era în edițiunile de pînă acum.

„Mai este în partea materială o mică deosebire între edițiunea aceasta și între cele de mai nainte. S-au pus adecă în noua edițiune după *Poliieleu* două forme de *Pripele* și *Psalmi* aleși: una, care a fost și în edițiunile noastre de pînă acum, iar alta cu alt text de *Pripele* și *Psalmi*, care se cîntă mai ales în bisericile din eparhia Aradului și a Caransebeșului, din *Octoihul edat* în Buda la anul 1826 de prof. preparandial din Arad *Constantin Diaconovici Loga*, cu binecuvîntarea metropolitului de atunci din Carloviț, *Ștefan Stratimirovici*. Această întregire face, ca noul *Octoih* al nostru să se poată folosi în toate

părțile provinciei noastre metropolitane, cu una sau alta din cele două forme indicate mai sus.

Folosind noi cărticica aceasta spre mărirea lui Dumnezeu și spre edificarea noastră spirituală, ne vom înnoi totdeauna evlavioasele noastre simțăminte de mulțămire către providința Dumnezească, carea după multe veacuri de suferințe ne-a învrednicit să putem face începutul unui progres nou prin edarea acestui manual de cîntări bisericești cu caracterele strămoșilor noștri antici, ceea ce continuîndu-se și cu celelalte cărți rituale, rezultatul va fi pentru noi nu numai un folos mare sufleteș, ci totdeauna și o sublimă mîndrie națională.

Sibiu, la 8 Noemvrie, 1894.

Arhiepiscopul Transilvaniei, Mitropolit al romînilor
ortodocși din Ungaria și Transilvania
Miron Roman"

III.

„I O A N

din îndurarea lui Dumnezeu Arhiepiscop al bisericii ortodoxe din Transilvania și mitropolit al romînilor greco-orientali din Ungaria și Transilvania, Cavaler al ordinelor Francisc Iosif clasa I și Coroana de fer clasa II, proprietariu al Crucii de aur pentru merite și membru în casa magnaților.

După un lung interval de timp, în care biserica noastră a folosit cărțile rituale, tipărite cu litere chiriliane, adoptîndu-se tipărirea acelor cărți cu litere străbune, cu ajutorul lui Dumnezeu am ajuns și la tipărirea acestei Sfinte Evanghelii, cu litere străbune.

Deși la această tipărire s-ar fi necesitat oarecari corecturi limbistice, — dar pentru a nu spori și mai mult textele variate, pînă cînd autoritățile noastre bisericești vor afla forma stabilirii unui text uniform pentru toți romîni ortodocși, — am aflat de bine la această ediție a sfintei evanghelii a ține textul ediției din Sibiu din anul 1859, numai cu corectarea cîtorva cuvinte, reclamată de înțeles.

Inchinînd preoției noastre și această carte, izvor nesecat de învățături mintuitoare, o sfătuiesc pîrîntește să o folosească și pentru sine și pentru popor cu acelaș zel și dragoste, cu care au scris-o și sfinții evangheliști, și ca unii cu mai multe pregătiri decît preoții noștri cei vechi să arate poporului mai la înțeles, sensul acelor, după cuvîntul sfintei scripturi: „*cel ce va face și va învăța, mare se va chema întru împărăția cerului*”, iar pentru ca și ei și poporul să și urmeze acele învățături, mai înții preoții să premerge, în toate, cu bune exemple, spre folosul lor sufleteș și trupesc.

În ferma speranță, că preoții de acum, cît și cei după timp înzestrați cu mai multe pregătiri decît cei vechi, se vor nizuî din toate puterile, după îndreptările din această carte, a se în-tări tot mai mult și pe sine și pe popor, în credința străbună, baza existenței și a viitorului nostru, luminîndu-l și cultivîndu-l în măsură tot mai mare: implor și eu toate acestea darul și aju-torul prea bunului Dumnezeu, rugîndu-l fierbinte să facă și această sfîntă carte izvor nesecat de mîntuire, de bine vremelnic și de fericire eternă pentru noi și neamul nostru.

Sibiu 7 ianuarie 1906.

Ioan Meșianu
Arhiepiscop și mitropolit *).

IV.

Din cele două prefețe, reproduse mai sus textual, se desprind două figuri de ierarhi iubitori de progres literar — cultural, cum s-a afirmat atît bihoreanul de origine, *Miron Roman*, s-a simțit îndemnat a-i oferi titlul de „*doctor honoris causa*” — precum și zirneșteanu, *Ioan Meșianu*, care prin activitatea sa de un sfert de secol la cirna eparhiei Aradului ca și prin aceea de peste un deceniu și jumătate (1899—1916) în fruntea mitropoliei transilvane a izbutit să-și creeze reputația unui neconținut stimulator al preoților și al poporului dreptcredincios spre fapte de credință și de propășire în domeniul vieții bisericești, școlare și economice financiare. Laboriosul publicist și istoric din Banat, decedatul *Teodor V. Păcășianu*, scrisese biografia acestor doi mitropoliți ai Transilvaniei, dar lipsindu-i mijloacele pecuniare de trebuință, nu s-a putut învrednici să-și vadă lucrarea tipărită. Manuscrisul trebuie să se fi păstrat la vre-unul din urmașii săi ori să fi ajuns în arhiva mitropolitană. Ar fi de dorit să fie scos la iveală și tipărit ca o bine venită contribuție la *istoria contemporană a Bisericii române*!

I. BANAȚEANUL

*) *Notă:* În altarul Catedralei Episcopiei din Cluj se păstrează două exemplare din această impunătoare tipăritură sibiană. Unul dintre ele este mai bine conservat și are o concludentă însemnare, scrisă în ziua de 13 martie 1945 de însuș decedatul mitropolit Nicolae Bălan care, călătorit atunci la Cluj — pentru înțlia oară după data de 23 August 1944 a ținut să dăruiască pe seama catedralei ortodoxe acest exemplar, însoțindu-l cu un autograf.

Al doilea exemplar este ceva mai uzat, fiind mereu întrebuințat din toamna anului 1933, cînd fusese dăruit pe seama aceluiaș sfînt altar de către soția profesorului universitar Lupaș.

Inscripția ce purtase exemplarul acesta, dispărînd în vîrtejul anilor înviforați, a fost înlocuită cu alta, mai recentă, de următorul cuprîns, scrisă de astădată pe verso foii de titlu:

„Această sf. carte a fost dăruită Catedralei din Cluj în ziua de 8 noembrie 1933 de către credincioasa soție a profesorului Ioan. T. Lupaș: Ana, fiica lui Dumitru Lupea Bloțiu și a Mariei Coman Lăpădat (nepoata lui Dumitru Răcuciu din Săliște, care la 1848 a adăpostit în casa sa familia șefului revoluționar Gheorghe Magheru din sudul Carpaților).”

INDRUMĂRI OMILETICE

„Tatăl nostru“

Intr-o bună zi, Sfinții Apostoli au venit la Iisus și l-au rugat să-i învețe cum să se roage. Domnul le-a spus să nu se roage ca fariseii pe la colțuri de străzi ca să-i vadă lumea și să-i laude, nici să rostească multe, cum fac păgînii, care socotesc că în mulțimea cuvintelor vor fi auziți. „Ci voi așa să vă rugați: Tatăl nostru, carele ești în ceruri, sfințească numele Tău, Vie împărăția Ta, facă-se voia Ta, precum în cer așa și pe pămînt. Pîinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi. Și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău. Că a Ta este împărăția și puterea și mărirea în veci Amin. Mt. 6, 5—13.

Rugăciunea Tatăl nostru este cea mai frumoasă, cea mai însemnată și cea mai cuprinzătoare rugăciune.

Ea e însemnată pentru că o avem de la Mîntuitorul însuși și ori de cîte ori o rostim prelungim rugăciunea Domnului. Tatăl nostru e pentru viața noastră duhovnicească cea ce este pentru trup hrana. Ea e pîinea cea de toate zilele a vieții spirituale. Pe ea o întîlnim ca pe un prețios și vechi diamant în cupuna de imne și rugăciuni din Sf. Liturghie și la toate serviciile noastre bisericești. E rugăciunea inimii care se apleacă cu iubire, credință și nădejde spre Dumnezeu. Ea ne indică ordinea morală a creștinului pe pămînt, ca pe o oglindă sau reflex al ordinei și vieții cerești. Ea cuprinde ca într-un sîmbure întreagă istoria mîntuirii.

Rugăciunea Tatăl nostru este o rugăciune obștească. În ea cerem lui Dumnezeu daruri care sînt de trebuință credinciosului, în ea găsim razele harului divin. Creștinul adevărat o rostește cînd se scoală, cînd se așează la masă, cînd se culcă și cînd pleacă la drum. Mama adaugă la rugăciunea ei pentru sănătatea copilului și rugăciunea: Tatăl nostru. Lîngă fiecare rugă-

ciune particulară a credinciosului stă ca un model de rugăciune însăși rugăciunea pe care o avem de la Iisus.

Tatăl nostru este cea mai cuprinzătoare rugăciune. In ea preamărim pe Dumnezeu, îi cerem ajutorul și ne închinăm Sf. Treimi. Ea cuprinde o parte începătoare: Tatăl Nostru carele ești în ceruri, șapte cereri și încheierea.

In cuvântările ce urmează vom încerca să arătăm ce cuprinde fiecare parte din rugăciunea Tatăl nostru, care este darul pe care îl rugăm pe Dumnezeu să ni-l dea în fiecare cerere? Dar n-am vrea să ne oprim-la o analiză rece a fiecărei cereri. Ne vom sili să nu facem asemenea copiului care voind să-i arate mamei sale o floare, a început să rupă rînd pe rînd cite o petală. Ci încercînd să arătăm frumusețea și adevărul fiecărei cereri ne vom sili să învățăm cum trebuie să ne rugăm ca să dobîndim cele ce le cerem prin rugăciune.

Iubiți, credincioși,

Rugăciunea „Tatăl Nostru” începe cu o mîngăiere. Cel dintîi cuvînt al ei este cuvîntul „Tată”. Domnul nostru Iisus Hristos ne-a învățat să-L numim pe Dumnezeu „Tată”. Ce mare descoperire este aceasta! Cînd rostim acest cuvînt sîntem pătrunși de un sentiment de încredere și mîngăiere. Așa dar nu sîntem singuri. Dumnezeu este Tatăl nostru și noi sîntem copiii lui. In acest cuvînt este cuprinsă o evanghelie întreagă, o neasemănată veste bună. Creștinilor, voi sînteți copiii lui Dumnezeu. Ați căpătat acest drept prin jertfa de pe cruce a Mintuitorului. El ne-a scos din robia păcatului și ne-a dat verdnicia de fii și moștenitori ai împărăției lui Dumnezeu.

Dumnezeu este Tatăl Nostru. Deci nu sîntem orfani. Ce bine este de copii cînd le trăiesc părinții după trup. Dar ce bine pentru noi cînd știm că avem un Tată bun și atotputernic. El este cel ce ne apără și ne poartă de grijă în toate împrejurările vieții. Cine nu-și aduce aminte că în noaptea suferinței din Ghetsimani s-au auzit

de pe buzele Mîntuitorului cuvintele: Tată... făcă-se voia Ta."

În cuvîntul „Tată” este cuprinsă întreagă bucuria vieții. Nici o întristare de pe pămînt nu poate copleși o asemenea bucurie.

Dar acest cuvînt ne mai arată că Dumnezeu nu este ceva necunoscut, impersonal, o forță oarbă a naturii sau natura însăși. El este deosebit de lume și om. El este creatorul și purtătorul de grije a toate. Pe el îl preamăresc îngerii, îl vestește făptura și i se închină credincioșii. Rugăciunile noastre nu sînt deșarte și fără răspuns, după cuvîntul scripturii care zice: Dacă voi, răi fiind, dați cele bune copiilor voștri, cu cît mai mult va da Dumnezeu cele bune celor ce cer de la dînsul cu credință".

Dar să mergem mai departe. Dumnezeu este „Tatăl Nostru”. Despre el nimeni nu poate spune că este numai „al meu”, „al tău” sau „al său”. Dumnezeu este „Tatăl nostru”. El este al tuturor și al întregii zidiri. Dacă pe cuvîntul Tată, crește ca dintr-o rădăcină, virtutea credinței, în cuvîntul „nostru” se aude ecoul iubirii. Cînd zicem „Tatăl nostru” mărturisim nu numai că toți avem același Tată, ci și aceea că sîntem frați și se cade să trăim ca frații unii cu alții. În fața lui Dumnezeu dispar deosebiriile dintre oameni și nimeni, mare sau mic, avut sau sărac, învățat sau puțin învățat, nu poate aștepta să fie numai al lui Dumnezeu. Că într-un cer nesfîrșit cuvintele „Tatăl nostru” cuprind pe toți creștinii chiar și pe vrăjmași și îi așează în legătură de fii cu Dumnezeu și de frați între olaltă. Aceasta este temelia ordinei morale pe care o susține rugăciunea: „Tatăl nostru” în viața noastră. Să trăiești ca un copil al lui Dumnezeu și să te porți cu oamenii ca și cu niște frați ai tăi.

În sfîrșit, tot în introducerea rugăciunii „Tatăl Nostru” întîlnim cuvintele „Carele ești în ceruri”. Pentru mulți dintre oamenii de astăzi aceste cuvinte sînt neînțelese. La auzul cuvintelor „ceriu” ei se gîndesc la cerul fizic, la mulțimea de astre pe care știința modernă începe să le cunoască tot mai mult. „Cum — își zic ei:

Dumnezeu este în ceriu", dar noi n-am dat peste locuința lui".

O, iubii credincioși, o astfel de înțelegere a rugăciunii Tatăl nostru este greșită. Cuvîntul „Ceriu” nu are înțelesul de ceriul geografic sau astronomic pe care-l cunosc oamenii. Dumnezeu nu poate fi mărginit într-un loc sau altul în univers oricît de sus ar fi acel loc. Dumnezeu este pretutindenea și oriunde este ceriul prezenței lui Dumnezeu.

Cuvîntul „ceriu” în rugăciunea domnească are un înțeles duhovnicesc. El însemnează că Dumnezeu este mai presus de lume, deși în lume dar necuprins de ea. Astfel cuvîntul Tată se completează cu acela din ceriu. Pe primul cuvînt se razimă credința noastră, pe al doilea nădejdea noastră. Primul ne arată că Dumnezeu este aproape de noi, e Tatăl nostru, al doilea ne spune că El este mai presus de noi, nevăzut, dar pretutindeni.

Înțelepciunea, bunătatea, dreptatea, adevărul — sînt tot atîtea ceruri ale vieții duhovnicești în care creștinul se întâlnește cu Dumnezeu, ziditorul său.

Deci cînd zicem, „Tatăl nostru care ești în ceruri”, nu ne gîndim să mărginim cumva locul prezenței lui Dumnezeu, undeva în univers, ci dimpotrivă vrem să arătăm că El este pretutindeni și orice suflet care îl caută prin înțelepciune, bunătate, dreptate, adevăr și iubire îl poate afla și se face părtaş al împărăției lui Dumnezeu.

Drept aceea, să ne apropiem cu credință, cu dragoste și nădejde către Părintele nostru ceresc și Lui să-I spunem rugăciunile noastre, după pilda pe care ne-a dat-o însuși Domnul nostru Iisus Hristos, prin a cărui jertfă am primit vrednicia de fii ai lui Dumnezeu.

Preot Dr. VASILE COMAN

MAICA INDURĂRILOR*)

Biserica noastră dreptmăritoare prăznuiește astăzi Adormirea Maicii Domnului.

După înălțarea la cer a Mîntuitorului Hristos, Preacurata Fecioară Maria a viețuit 11 ani în satul Getsi-

*) Cuvînt la Adormirea Maicii Domnului.

mani, din preajma cetății sfinte, care ne aduce aminte de grădina în care Fiul lui Dumnezeu, înainte de patimile Sale, a vărsat sudori de sânge, transfigurat în rugăciune sfântă.

Potrivit tradiției, înainte de adormirea Maicii Domnului, Apostolii erau răspândiți în toată lumea, împărțând omenirii nouă învățătură creștină. La moartea ei s-a adunat în satul Ghetsimani ceata ucenicilor, cu preaslăvire, de la marginile lumii să îngroape cu cinste, trupul cel nestricat al Preacuratei Fecioare. Au fost de față Iacob, fratele Domnului și întâiul ierarh și Petru căpetenia cea mai cinstită și vârful cuvântătorilor de Dumnezeu și toată dumnezeiasca adunare a Apostolilor — cum ne spune cântarea bisericească. Apostolii mergeau înainte cu făclii, cântând și petrecând spre mormânt trupul cel primitor de Dumnezeu. „*Strigat-a adunarea Apostolilor și de lacrimi s-a umplut, când a văzut sfânt sufletul tău, lăsându-și lăcașul cel de Dumnezeu primitor și a lăudat cu dumnezeiască cuviință a ta dumnezeiască adormire*”. (Din Canonul înaintepăznuirii). Atunci se auzeau și îngerii cântând. „*Și de sus preasfințele și mai marele puteri îngerești de minune spăimîntându-se, privind unii la alții ziceau: Ridicați porțile voastre și primiți pe ceea ce a născut pe Făcătorul Cerului și al pământului și cu slavoslovii să lăudăm cinstit și sfânt trupul cel ce a încăput pe Cel nevăzut de noi și Domnul*” (Stihira Stihovnei).

În ziua morții ei, au fost de față îngeri, patriarhi și profeți, apostoli și sfinți Părinți, aduși ca într-un nor de la marginile lumii la Ierusalim și i-au cântat ei, izvorului trupului celui viu al Domnului, imne. Precum la nașterea Domnului trupul ei a rămas feciorelnic, tot așa nici în moarte n-a fost supus stricăciunii. Precum se întunecă soarele numai pentru scurtă vreme de către lună, fără să-și piardă lumina, așa a fost și moartea ei numai o trecătoare întunecare. Îngerii și arhanghelii au trecut-o dincolo. Prin trecerea ei aerul s-a binecuvîntat și eterul s-a sfințit. Nu s-a suit spre cer ca și Ilie, nici n-a fost transpusă ca și Pavel în al treilea cer, ci a fost condusă pînă la tronul Fiului ei. Corpul ei neprihănit

nu a rămas în pământ, ci ea, împărăteasca și Stăpîna a fost dusă în palatul cel ceresc. (Ioan Damaschin, Omilia întâia de la Adormirea Maicii Domnului).

Potrivit tradiției istorice, precum Iisus a înviat cu trupul a 3-a zi din mormînt, tot așa și trupul Fecioarei Maria a fost luat la cer de către Fiul Său a 3-a zi după îngropare. A treia zi Apostolii între care și Toma venit la Ierusalim, căutară în zadar trupul Maicii Domnului.

Acela, care a păzit fecioria ei la nașterea Fiului, a trebuit să păzească și corpul ei de stricăciune. Aceea care a primit în sine pe Fiul lui Dumnezeu, a trebuit să fie adusă în cortul Acestuia. Aceea, care a purtat pe Creator, ca și copil în sinul ei, a trebuit să stea în casa lui Dumnezeu. Aceea pe care Tatăl și-a ales-o de mireasă, trebuia să petreacă în camera sa cea cerească. (Ioan Damaschin, Omilia a doua de la Adormirea Maicii Domnului).

Cucernici ascultători,

Pentru frumusețea sufletului său plin de har, pentru sfințenia vieții sale, Fecioara Maria a fost învrednicită de cinstea cea mai mare, de a naște pe Fiul lui Dumnezeu.

Intocmai precum în zilele senine înainte de a apare pe firmament, soarele, apare o întreagă gamă de lumini, tot așa și înainte de apariția Mîntuitorului Hristos, Soarele cel veșnic, s-a ivit întâi steaua mîntuirii noastre, Preacurata Fecioară Maria.

Zămislind în pîntecele ei în chip minunat pe Mesia, pe Fiul lui Dumnezeu, din Sfîntul Duh, ea a fost curățită de păcate, ca nici un alt om.

Sfinții și dreptii dumnezeiești părinți ai Sf. Fecioare Maria, Ioachim și Ana, neavînd copii, făgăduiră în rugăciunile lor către Dumnezeu, că dacă îi va binecuvînta cu un copil, îl vor închina Templului. Primind la bătrînețe pe Maria, părinții ei își respectă întocmai făgăduința. Încă de la vîrsta de trei ani, ea a fost dusă la templu, ca dar lui Dumnezeu, unde a rămas pînă la vîrsta de 15 ani.

Aci a petrecut neîntrerupt în atmosfera înmiresmată de evlavie, în rugăciuni și psalmodieri sfinte.

Aci, în templul cel neînsuflăit, Fecioara Maria se pregătește pentru a deveni ea însăși templul cel însuflăit al Domnului, „biserica sfințită”, casa lui Dumnezeu (Facere XXVIII, 17), din care a apărut în lume Hristos Mântuitorul.

Aci, în templul cel sfânt, Fecioara Maria este condusă de fecioare, cu făclii aprinse în mâini și așezată în Sfânta Sfintelor, acolo unde intra o singură dată pe an marele Arhiereu, încît *„îngerii privind s-au spăimîntat, văzînd cum Fecioara a intrat în Sfînta Sfintelor”* — așa cum se spune în cîntarea Axionului de la sărbătoarea „Intrarea în biserică a Sf. Fecioare Maria”.

La vîrsta de 15 ani, Prea Curata a părăsit templul, ducîndu-se în cetatea Nazaret. Aci ea a trăit în curăție desăvîrșită și era logodită cu Iosif, un bărbat bătrîn din seminția lui David. Aci îngerul Gavril îi aduce Fecioarei Maria vestea, că va naște pe Fiul lui Dumnezeu : *„Bucură-te ceea ce ești plină de dar. Domnul este cu tine. Binecuvîntată ești tu între femei..”* „Nu te teme Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu. Și iată vei zămisli în sinul tău și vei naște un fiu și vei chema numele lui Iisus. Acesta va fi mare și fiul celui Prea Înalt se va chema și Domnul Dumnezeu îi va da lui tronul părintelui Său David” (Luca I, 28, 30—32).

La întrebarea Mariei, cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu știu de bărbat?, îngerul răspunzînd, grăi : *Duhul Sfînt se va pogori peste tine și puterea Celui Prea Înalt te va umbri : pentru aceea și Sfîntul care se va naște din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema*” (Luca I, 34—35).

Născînd în chip supranatural pe Fiul lui Dumnezeu, Preacurata Fecioară Maria a rămas fecioară totdeauna, atît la naștere cît și după naștere, cum spune atît de lămurit proorocul Iezechiel : *„Și m-a întors pe mine la calea ușii Sfintelor cei mai dinafară ce căuta către răsărituri. Și, aceasta era încuiată și a zis Domnul către mine: Ușa aceasta încuiată va fi și nu se va deschide și nimeni nu va trece prin-*

tr-însa. Că Domnul Dumnezeu lui Izrail va trece prin tr-însa și să fie încuiată” (XLIV, 1—3).

Pe Sfînta Fecioara Maria o cinstim mai mult decît pe toți Sfinții și îngerii căci ea este Născătoarea de Dumnezeu și Maica Luminii „mai cinstită decît Heruvimii și mai mărită, fără de asemănare decît Serafimii” — cum se spune în cîntarea bisericească. În cinstea ei s-au făcut atîtea imne, s-au rînduit atîtea sărbători și s-au ridicat atîtea biserici.

Mărirea ei întrece mărirea îngerilor, căci aceștia sînt numai slujitori, vestitori ai lui Dumnezeu, iar Prea Curata Fecioară Maria este tron al dumnezeirii, poarta cerului și scara lui Iacob (Facere XXVIII, 10—12, 17), care leagă cerul cu pămîntul. Este sceptrul împăratului Hristos, rugul cel nărs, lăcașul lui Dumnezeu — Cuvîntul, care a născut izvorul vieții și al nemuririi, făcătorul a toată făptura cea văzută și cea nevăzută, Fiul Tatălui.

Precum prin Eva ne-a venit moartea, prin Fecioara Maria ne-a venit viața, mîntuirea.

Precum prin neascultarea Evei a intrat păcatul în lume, prin ascultarea Fecioarei Maria, supunîndu-se voii lui Dumnezeu de a naște pe Mesia, Fiul lui Dumnezeu, ne-a venit răscumpărarea, mîntuirea.

Maica Domnului a devenit și maica noastră, matca îndurărilor, adăpostirea celor înviforați, povățuitoarea celor rătăciți, maica tuturor desnădăjduiților, mîngîierea celor întristați, apărătoarea văduvelor și orfanilor.

Spre ea se îndreaptă cu deplină încredere privirile creștinilor.

Spre maica îndurărilor își înalță credincioșii cu ochi înlăcrămați și cu mîini tremurînde, rugăciunile lor fierbinți.

În fața icoanei ei îngenunchează cel apăsător de povara păcatelor vărsînd lacrimi de pocăință sinceră!

În fața icoanei ei îngenunchează cel întristat și desnădăjduit pentru a prinde puteri în zbuciumul necazurilor!

În fața icoanei ei îngenunchează cu adîncă cutremurare credincioși tineri și bătrîni, bărbați și femei, pentru a cere mila și ajutorul ei prea înalt!

Maicii Domnului și-au închinat talentul — creînd mărețe opere de artă — cei mai de seamă pictori (Fra Angelico, Leonard de Vinci, Pietro, Lorenzetti, Baldovenetti, Filippino, Lippi, Carlo Crivelli, Lorenzo Lotto, Giotto, Raphael, Grigorescu), compozitori (Bortnianschi, D. Soloviev, Smirnov, Turcianinov, Rojnov, Smolenschi, Monteforte, Gounod, Schubert, Reger, Pergolezi, Muzicescu, Dima, Bena) și poeți (Paul Claudel, Eminescu, Stamatiad).

Din seninătatea cerului Preacurata Maică privește spre noi credincioșii cu atîta blîndețe și bunătate, ocrotindu-ne și înlesnindu-se fiecăruia din noi cucerirea paradisului nostalgic. De aceea ori de cîte ori, în fugara noastră călătorie pe oceanul acestei vieți trecătoare înțîlnim atîtea stînci submarine, stîncile durerilor și necazurilor, să ne îndreptăm și noi credincioșii privirea spre Maica îndurărilor. Cu credință și cu dragoste să ne apropiem de maica noastră a tuturor, cerîndu-i să mijlocească pentru noi la Fiul Său și Dumnezeuul nostru.

O, întru tot lăudată Născătoare de Dumnezeu, împărăteasa cerului și a pămîntului, tămăduirea trupului nostru și mîntuirea sufletului nostru, vindecă neputințele noastre trupesti și sufletești. Păzește-ne pe noi sub acoperămintul aripilor tale. Ascultă rugăciunile și suspinurile inimilor noastre. Prea Curată Stăpîină, făclia luminii celei neapropiate, trimite-ne și nouă o rază din căldura iubirii, armoniei și păcii cerești, ca și noi aici pe pămînt, oameni și popoare, să putem vieții în pace, armonie și bună înțelegere, spre binele și propășirea omenirii. Amin!

Prot. VICTOR VLADUCEANU

PENTRU APĂRAREA PĂCII

A zecea aniversare a mișcării mondiale pentru Pace

Ingrozite de perspectivele sumbre, de consecințele catastrofale ce le-ar avea declanșarea unei noi conflagrații mondiale, a unui război atomic, acum zece ani, peste deosebirile politice, filozofice, sociale sau religioase, popoarele s-au unit într-o acțiune comună, fără precedent în istorie, în mișcarea mondială pentru pace, cea mai puternică forță morală a veacului.

Datorită eforturilor depuse de partizanii păcii, în cei 10 ani s-au obținut succese remarcabile pe arena internațională și s-au stins atâtea focare de război.

În întreaga țară, în fabrici și uzine, în întreprinderi, instituții, școli, unități agricole socialiste și cămine culturale au avut loc în cursul lunii aprilie, numeroase manifestări consacrate celei de a 10-a aniversări a Mișcării mondiale pentru pace.

ADUNAREA FESTIVĂ ORGANIZATĂ DE COMITETUL NAȚIONAL PENTRU APĂRAREA PĂCII DIN R. P. R.

În 20 aprilie la Teatrul de Operă și Balet al R. P. Romîne a avut loc adunarea festivă consacrată celei de-a 10-a aniversări a mișcării mondiale pentru pace, organizată de Comitetul național pentru apărarea păcii din R. P. Romînă.

În prezidiul adunării au luat loc acad. Mihail Ralea, membru în Biroul Consiliului Mondial al Păcii, vicepreședinte al Comitetului Național pentru apărarea păcii din R. P. Romînă, Constanța Crăciun, adjunct al ministrului Învățămîntului și Culturii, Mihail Mujic, secretar al Consiliului Central al Sindicatelor, acad. Iorgu Iordan, vicepreședinte al Academiei R. P. Romîne, Maria Rosetti, Președinta Consiliului național al femeilor din

R. P. Română, Prea Fericitul Patriarh Justinian, acad. Dr. N. Gh. Lupu, membru al Biroului Comitetului Național pentru apărarea păcii din R. P. Română, acad. Horea Hulubei, vicepreședinte al Comitetului Național pentru apărarea păcii și alții.

În prezidiul adunării au luat loc de asemenea Schiege Sato, membru al Biroului Consiliului Mondial al Păcii, secretar al Comitetului Mondial al Păcii.

În adunare au luat parte domnii: Ioan Gheorghe Maurer, Președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale a R. P. Române, Anton Moisescu, vicepreședinte al Prezidiului Marii Adunări Naționale a R. P. Române, Gheorghe Stoica, secretarul Prezidiului Marii Adunări Naționale a R. P. Române, miniștri, conducători al instituțiilor centrale și ai organizațiilor obștești, membri ai Comitetului Național pentru apărarea păcii, numeroși oameni ai muncii, oameni de știință, artă și cultură, reprezentanți ai cultelor, membri ai Comitetelor de luptă pentru pace.

La adunare au participat de asemenea prof. Dr. Otto Take și prof. Dr. Siegfried Rapp, reprezentanți ai Consiliului păcii din R. D. Germană și Juan Blasquez, membru al redacției buletinului Consiliului Mondial al Păcii care ne vizitează țara la invitația Comitetului național pentru apărarea păcii din R. P. Română.

Cuvîntul de deschidere al adunării a fost rostit de acad. Mihail Ralea.

Despre cea de a 10-a aniversare a mișcării mondiale pentru pace a vorbit acad. Iorgu Iordan.

Izvorită din hotărîrea popoarelor de a ridica un obstacol în calea acțiunilor agresive a imperialiștilor, mișcarea mondială pentru pace — a spus vorbitorul — a crescut cu putere în acest deceniu, transformîndu-se într-una cu putere în acest deceniu, transformîndu-se într-una din cele mai mărețe mișcări populare ale epocii noastre.

Acad. Iorgu Iordan a înfățișat schimbările importante care au avut loc în raportul de forțe pe arena internațională. Lagărul mondial al socialismului — a spus vorbitorul — a devenit o forță uriașă în neconținută creștere. Lagărul socialist în frunte cu Uniunea Sovietică constituie în prezent principala stavilă în calea

cercurilor imperialiste agresive. Zeci de milioane de oameni au scuturat jugul colonial cucerind independență politică. Popoarele care se mai găsesc și astăzi în cătușele colonialismului duc lupta de eliberare pe un front tot mai larg. Politica „războiului rece” care a mers mână în mână cu așa-zisa politică „de pe poziții de forță” a înregistrat eșecuri. Cercuri din ce în ce mai largi din S. U. A. și din alte țări occidentale devin conștiente de adevăratul raport de forțe în lume și recomandă o înțelegere între Est și Vest.

Stăvilirea încercărilor aventuriste războinice ale imperialismului a dovedit în mod convingător că în prezent nu mai există o inevitabilitate fatală a războaielor.

Vorbitorul a subliniat în continuare că așa cum s-a arătat la Congresul al XXI-lea al P. C. U. S., în urma realizărilor planurilor economice ale țărilor socialiste din Europa și Asia, încă înainte de victoria deplină a socialismului în lume, în condițiile existenței capitalismului într-o parte a lumii se vor crea posibilități reale pentru excluderea războiului ca mijloc de rezolvare a problemelor internaționale.

În același timp este necesar — a spus acad. Iorgu Iordan — ca toate forțele care luptă împotriva războiului să fie vigilente, să nu-și slăbească nici o clipă eforturile în lupta pentru menținerea păcii.

Vorbitorul s-a referit în continuare la situația internațională actuală, arătând că întreaga omenire se află astăzi în fața unui program multilateral inițiat de țările socialiste în frunte cu Uniunea Sovietică pentru rezolvarea problemelor litigioase ca problema germană, încetarea experiențelor cu armele nucleare și interzicerea folosirii lor, crearea unei zone denuclearizate în Europa etc. Aceste inițiative și presiunea puternică a cercurilor largi ale opiniei publice mondiale au reușit să ducă la un început de încălzire a climatului politic internațional. Guvernele occidentale, care de ani de zile refuză să întreprindă cel mai mic gest în favoarea destinderii, au fost determinate să-și dea consimțământul la începerea tratativelor în vederea găsirii unor soluții pașnice a actualelor probleme internaționale. Există însă suficiente

fapte care arată că obținerea consimțământului la tratative prezintă doar o jumătate de măsură și că este absolut necesar ca puterile occidentale să facă la rîndul lor propuneri constructive care să permită desfășurarea cu succes a tratativelor.

Referindu-se în continuare la activitatea desfășurată de mișcarea mondială pentru pace în acești 10 ani, vorbitorul a subliniat că marile acțiuni inițiate de această mișcare au arătat în mod convingător capacitatea ei de a atrage masele cele mai largi din toate țările pe pozițiile luptei active împotriva războiului și au exercitat o influență pozitivă în viața internațională.

În continuare vorbitorul s-a referit la mișcarea pentru pace din țara noastră în acești 10 ani, subliniind că la ea au aderat masele cele mai largi ale populației, întregul nostru popor care a participat activ la marișe campanii inițiate de mișcarea pentru pace.

Diferitele acțiuni organizate în țara noastră de Comitetul Național pentru apărarea păcii s-au bucurat de un interes deosebit arătînd preocuparea cetățenilor de cele mai diferite categorii sociale pentru problemele păcii, năzuința lor de a-și aduce contribuția la triumful cauzei ei.

În împlinirea celei de-a 10-a aniversări a mișcării mondiale pentru pace pînă și în cele mai îndepărtate colțuri ale țării au avut loc numeroase manifestări care arată în mod convingător că mișcarea pentru pace în țara noastră este o mișcare a întregului popor.

Năzuința de pace a poporului nostru își găsește o strălucită expresie în politica externă promovată de guvernul țării noastre alături de toate țările socialiste. Numeroase inițiative întreprinse pe plan diplomatic de țara noastră, activitatea dusă de delegațiile noastre în diferite organisme internaționale arată că principiile ce stau la baza politicii noastre externe sînt transpuse activ în practică.

Poporul nostru muncitor știe că prin victoriile ce le dobîndește sub steagul partidului în opera de construire a socialismului el își aduce contribuția la întărirea sistemului mondial socialist, la obținerea victoriei

socialismului în întrecerea cu capitalismul, la triumful păcii asupra războiului.

15 ani se împlinesc de cînd ne-am descătușat de robie și întuneric. În acești 15 ani, poporul dezrobît, sub conducerea înțeleaptă a Partidului Muncitoresc Român, a făcut cît n-a făcut burghezia și moșierimea într-un veac întreg. Noi cei ce muncim cu brațele și cu mintea ne iubim patria, o vrem tot mai frumoasă și mai bogată.

Sîntem prezenți în puternicul lagăr al socialismului în frunte cu steagul păcii, Uniunea Sovietică, alături de toate popoarele, de veghe în apărarea păcii.

A luat apoi cuvîntul Schigio Sato, membru al Biroului Consiliului Mondial al Păcii, care în numele Consiliului Mondial al Păcii a transmis salutul cordial al mișcării mondiale pentru pace tuturor participanților la adunare și prin ei, întregului popor român care luptă pentru pace.

Mișcarea noastră pentru pace, a spus vorbitorul, este o mișcare universală, bazată pe activitatea de masă a popoarelor și ea a devenit din ce în ce mai unită. Deși forțele păcii sînt superioare forțelor războiului și dușmanii păcii au fost izolați din ce în ce mai mult, forțele războiului nu renunță la politica războiului rece; și intensifică manevrele pentru a mări încordarea internațională. În aceste condiții mișcarea pentru pace trebuie să-și concentreze eforturile pentru a pune capăt războiului rece și pentru aceasta trebuie încheiat cît mai urgent Tratatul de pace cu Germania, trebuie rezolvată problema Berlinului și creiată o zonă denuclearizată în centrul Europei.

Guvernul Sovietic și guvernele celorlalte țări socialiste au fost foarte active în luarea de inițiative pentru rezolvarea pașnică a acestor probleme arzătoare și aceste inițiative au ajutat mult mișcarea mondială pentru pace.

Schigio Sato a vorbit apoi despre lupta poporului japonez pentru pace, împotriva experiențelor cu arme atomice și pentru interzicerea acestor arme, pentru a elibera Japonia de sub dominația militară a S. U. A., a-i asigura o depînă suveranitate națională, pentru restabilirea relațiilor diplomatice cu China Populară și crea-

rea unei zone a păcii în Extremul Orient. Propunerea guvernului Român de a se crea o zonă a păcii în Balcani este de un interes vital pentru poporul japonez, care luptă pentru acelaș scop în regiunea Pacificului.

Cred — a încheiat vorbitorul — că trebuie tot mai mult întărită colaborarea între poporul român și poporul japonez pentru cauza lor comună — cauza păcii.

Cuvântările rostite au fost viu aplaudate de asistență, care a manifestat călduros pentru pace și colaborare internațională.

Adunarea a hotărât în unanimitate trimiterea unor telegrame Consiliului de Miniștri al R. P. Române, Consiliului Mondial al Păcii și Conferinței de la Geneva a celor trei puteri în problema încetării experiențelor cu arma nucleară.

La sfârșit a fost prezentat un frumos program artistic.

CONFERINȚELE INTERCONFESIONALE ALE DESERVENȚILOR CULTELOR DIN BANAT

Deservenții Cultelor din Banat, în cadrul unor solemne consfătuiri interconfesionale, ce s-au ținut la sediul raioanelor, în luna aprilie, au aniversat și ei un deceniu de la înființarea Mișcării mondiale pentru pace.

În cinstea acestei aniversări ei și-au luat angajamentul de a-și intensifica eforturile în lupta pentru apărarea păcii, pentru destinderea încordării internaționale, pentru triumful principiilor coexistenței pașnice.

RAIONUL TIMIȘOARA

În raionul Timișoara, conferința interconfesională aniversară a avut loc în ziua de 7 aprilie, fiind prezidată de prot. Șt. Tomici, vicarul Bisericii sîrbe din Banat.

Participanții la conferință au ascultat cu mult interes expunerea „La a zecea aniversare a Mișcării mondiale pentru pace”, citită de Prot. D. Antonescu.

La discuții au luat parte în numele Bisericii Ort. Rom. Prot. Dr. V. Vlăduceanu și Pr. N. Cîmpoieș-Giarmata, care scot în evidență succesele obținute în cei zece ani de mișcare mondială pentru pace, pe arena internațională, precum și aportul preoțimii ort. rom. în acțiunea de luptă pentru pace. Au mai luat cuvîntul Prot. rom. cat. Gh. Wetzel, A. Müller din partea cultului

reformat. Apoi pastorul german Kulpy, a vorbit despre lupta poporului german pentru făurirea unei Germanii unite, democratice și pașnice.

La sfârșit preotul, rom. cat. Schneveis propune trimiterea unei moțiuni Departamentului Cultelor, Comitetului Național pentru apărarea păcii și Comitetului Regional de luptă pentru pace, care a fost adoptată cu unanimitate, avînd următorul cuprins :

M O Ţ I U N E

Deservenții cultelor din raionul Timișoara, întruniți în conferință interconfesională în ziua de 7 aprilie, cu prilejul aniversării a zece ani a Mișcării Mondiale pentru pace,

constată cu legitimă bucurie, că în cei zece ani Mișcarea mondială pentru pace a crescut, devenind un uriaș fluviu spiritual, unind sub stindardul maiestros al păcii milioane de oameni de pe întreg globul pămîntesc, s-au obținut succese remarcabile pe arena internațională și s-au stins atîtea focare de război.

Cu adîncă satisfacție, deservenții cultelor salută noile inițiative ale Uniunii Sovietice pentru asigurarea păcii și anume încheierea Tratatului de pace cu Germania, normalizarea situației de la Berlin și examinarea problemelor în cadrul unei conferințe a șefilor de guverne.

Considerînd că existența armei nucleare este incompatibilă cu spiritul evanghelic, cerem cu toată hotărîrea încetarea experimentării armei nucleare și termonucleare, care pune în primădie viitorul omenirii. Cerem să se pună capăt „războiului rece” și să se creeze condiții pentru coexistența pașnică a Statelor cu sisteme sociale diferite, pentru o pace îndelungată și trainică.

În scopul propășirii scumpei noastre patrii, Republica Populară Romînă, pentru viitorul luminos al credincioșilor noștri, noi deservenții cultelor din Raionul Timișoara nu vom precupeți nici un efort în lupta noastră pentru apărarea păcii, pe care o considerăm ca cea mai de seamă datorie a epocii noastre. Ne luăm apoi angajamentul ca în toate domeniile de activitate să sprijinim toate acțiunile menite să contribuie la ridicarea nivelului de trai material și cultural al credincioșilor noștri. Ne vom strădui, să contribuim la întărirea agriculturii socialiste din raionul nostru, pe deplin colectivizat, în vederea creșterii producției agricole, a dezvoltării economiei noastre naționale și a ridicării continue a bunei stări a țărănimii muncitoare.

RAIONUL JIMBOLIA

În raionul Jimbolia, conferința interconfesională, a avut loc tot în ziua de 7 aprilie, participînd, pe lîngă deservenții tuturor cultelor din raion și secretarul Comitetului raional de luptă pentru pace.

Protopopul raionului a prezentat conferința aniversară, iar la discuții au luat cuvîntul: pr. ortodox romîn N. Baniu, Gh. Medoia, Șt. Vasiescu și Gh. Ionescu, pr. rom. cat. Sauer M., Al. Popovici pr. ort. sîrb și pr. rom. cat. Wille A., toți arătînd contribuția deservenților de culte în cadrul luptei pentru pace.

Prot. ort. sîrb Stoicov Miloș-Checea, citește moțiunea adresată Departamentului Cultelor, Comitetului național pentru apărarea păcii și Comitetului Regional de luptă pentru pace, aprobată de toți cei prezenți cu însuflețire, moțiune care între altele spune:

„În acest colț al Banatului, vom antrena pe toți credincioșii noștri în acțiunea de luptă pentru pace, popularizînd Documentele Consiliului Mondial al Păcii...

Sprijinind cu fermitate inițiativele îndreptate spre întărirea păcii și destinderea încordării internaționale, luate de Uniunea Sovietică, cerem interzicerea armelor atomice și cu hidrogen, încetarea experiențelor cu aceste arme, normalizarea situației de la Berlin și încheierea unui tratat de pace cu Germania.”

RAIONUL LIPOVA

În ziua de 3 aprilie s-a ținut conferința interconfesională în raionul Lipova, la care au participat toți deservenții cultelor din acest raion.

Luînd cuvîntul protopopul raionului, pr. Vitalie Pereteatcu, scoate în evidență interesul și munca ce o depune lagărul păcii în frunte cu U. R. S. S. pentru menținerea păcii în lume, fără de care nu poate fi progres și fericire pe pămînt. Arată apoi datoria preoțimii, care urmînd testamentul lăsat de Iisus Hristos, trebuie să lupte și să fie alături de toți cei ce doresc și apără pacea. La discuții au mai luat parte: pr. rom. cat. I. Pless, pr. reformat Elekes, pr. ort. rom. Gheorghe Ciopată, Corbu, Turicu, Caius, Bejan, Pleșu, Damșa, precum și alții. Toți au fost solidari cu expunerea făcută, declarînd că vor munci cu toată însuflețirea pentru apărarea păcii și înțelegerea între oameni.

Părintele protopop V. Pereteatcu citește moțiunea adresată Departamentului Cultelor, Comitetului Național pentru apărarea păcii din R. P. R. și Comitetului Regional de luptă pentru pace, fiind aprobată cu vii aplauze de toți cei prezenți.

În moțiune, reprezentanții Cultelor declară că, nu vor înceta nici o clipă să sprijine orice acțiune îndreptată spre înlăturarea focarelor încordării internaționale, întăririi păcii în lume și înflorirea scumpei noastre patrii.

RAIONUL LUGOJ

Conferința interconfesională în raionul Lugoj s-a ținut în 7 aprilie, unde pe lîngă deservenții cultelor, a participat și președintele Comitetului de luptă pentru pace al raionului Lugoj.

După ce părintele Toma Bujor, protopopul raionului citește referatul „Zece ani de la înființarea Consiliului Mondial al Păcii”, se înscriu la cuvînt: Pr. Bledy, Prot. ort. rom. Sintescu Nicolae, Popescu Aurel, Prot. Virgil Turcan, Pr. Pekely și Pr. Kulcsár. Toți au arătat că, deservenții cultelor alături de toate popoarele, au luptat și vor lupta neîncetat pentru pace, pentru bunăînțelegere și pentru fericirea omenirii, pentru împiedecarea declanșării războiului, pentru rezolvarea pașnică a problemelor mondiale.

Protopopul raional, pr. Bujor Toma, în încheiere a spus, că deservenții cultelor, sînt chemați să lucreze la înfrățirea oamenilor, la realizarea noului fel de viață socială colectivă, la apărarea păcii.

Apoi, pr. Kulcsár citește o moțiune, aprobată unanim, adresată Consiliului Național de luptă pentru pace.

RAIONUL BOZOVICI

Deservenții cultelor din raionul Bozovici au ținut conferința interconfesională în ziua de 11 aprilie.

Referatul „La a zecea aniversare a mișcării mondiale pentru pace” este prezentat de către magistrul pr. Dănilă Puia-Prigor. Pe marginea referatului își spun cuvîntul pr. Silviu Novacovici-Bănia, pr. Alimpe Aldescu-Borlovenii Vechi, pr. Pavel Bogojevici-Șopotul Vechi, pr. Valer Popescu-Pirvova, pr. Ioan Țunea-Șopotul nou, și în încheiere protopopul raional pr. Gheorghe Țunea. Toți vorbitorii au accentuat importanța expunerii făcute, scoțînd în relief realizările obținute de către mișcarea mondială pentru apărarea păcii.

Se citește textul moțiunii pentru a fi expediată Departamentului Cultelor, Comitetului Național de luptă pentru pace și Comitetului Regional de luptă pentru pace, care este aprobată de toți cei prezenți.

RAIONUL ORAVIȚA

În raionul Oravița, conferința interconfesională s-a ținut în 10 aprilie. Protopopul raional pr. Gheorghe Bihoi, luînd cuvîntul, face un scurt istoric al Mișcării Luptei pentru Pace, cu ocazia împlinirii a 10 ani de la înființarea Consiliului Mondial al Păcii.

Părintele Iosif Popășilă-Iam, citește apoi referatul, iar la discuții iau parte: pr. Iancu Tilca-Maidan, pr. Romulus Novacovici-Macoviște, preotul Tr. Mihailovici-Petrila, preotul Tiberiu Șuta-Surducul mare, preotul romano-catolic T. Iuhász, etc. Analizînd cele expuse în cadrul conferinței interconfesionale vorbitorii au arătat că în mișcarea partizanilor păcii, acționează muncitori, oameni de știință, cărturari, iar deservenții cultelor sînt alături de ei, luptînd împreună cu toți oamenii cinștiți, pentru înlăturarea unui nou război, pentru apărarea păcii în lumea întreagă.

Se citește moțiunea către Comitetul Național de luptă pentru pace, în care se spune: Așa cum glasul popoarelor, prin cei mai autentici reprezentanți, a determinat pe ațlătorii la război să depună armele în Coreea, Vietnam și Orientul mijlociu, la fel acum cind puterile occidentale urmăresc cu această scinteie să-și găsească vatra în bătrina Europă, noi, protestăm în numele credincioșilor tuturor confesiunilor din acest raion, împotriva bazelor de lansare a armelor teleghidate și cerem rezolvarea diferendelor internaționale pe calea tratativelor.

RAIONUL MOLDOVA NOUA

Slujitorii cultelor din raionul Moldova Nouă, au ținut conferința interconfesională în 9 aprilie. După ce s-a expus subiectul conferinței „La a zecea aniversare a Mișcării mondiale pentru Pace”, au luat cuvîntul în legătură cu expunerea făcută, prot. ort. sirb V. Pasculovici, pr. ort. sirb D. Ivanov, pr. G. Sascau, pr. ort. sirb Gh. Povșici. Aceștia au arătat strădaniile depuse de către luptătorii pentru apărarea păcii, și au făcut apel către toți cei prezenți ca să împletească munca lor cu rugăciunea pentru pace. Au mai vorbit pr. ort. sirb M. Stoianovici, pr. I. Iancovici, care au făcut un scurt istoric al activității și mișcării pentru pace.

Protopopul raionului după ce face rezumatul celor discutate, a dat îndrumări deservenților cultelor cum să activeze cit mai rodnic în parohie, spre binele credincioșilor și al Bisericii, spre întărirea și înflorirea patriei și spre biruința păcii în lume.

Se citește moțiunea aprobată în unanimitate, pentru a fi trimisă Departamentului Cultelor și Comitetului Național de Luptă pentru Pace.

RAIONUL FAGET

La 9 aprilie a avut loc conferința interconfesională a deservenților cultelor din raionul Făget.

Protopopul raionului Iulian Opreșoni, prezintă referatul: „A zecea aniversare a mișcării mondiale pentru pace”. P. C. Sa arată aportul adus de mișcarea pentru pace în decursul celor 10 ani de cînd a luat ființă.

La discuții a luat cuvîntul pr. N. Sirbu-Traian Vuia, pastorul reformat Csiky-Dumbrava, pr. rom. cat. I. Ianis-Făget.

În încheiere p. I. Opreșoni, declară că, deservenții cultelor din raionul Făget, vor fi adevărați pioneri ai păcii și că vor sprijini organele locale în toate acțiunile care urmăresc înflorirea scumpei noastre patrii.

Apoi pr. Truța Mihai-Ohaba Lungă, citește textul moțiunei, pentru a fi expediată Departamentului Cultelor, Comitetului Na-

țional pentru apărarea păcii și Comitetului regional de Luptă pentru pace, care este aprobată în unanimitate.

RAIONUL REȘIȚA

În ziua de 16 aprilie s-a ținut în orașul Reșița conferința interconfesională a deservenților cultelor din raion, la care au participat și președintele și secretarul Comitetului de luptă pentru pace a orașului Reșița.

După citirea referatului, Zece ani de luptă pentru apărarea păcii, vorbește pâr. Victor Cazacu-Reșița, care printre altele spune: În cei zece ani de existență a mișcării mondiale pentru pace, poporul muncitor și-a spus hotărât cuvântul, stăvilind multe dezaastre, care fără această intervenție, ar fi putut ușor deveni cataclisme ale globului pământesc. Țara noastră și toate țările socialiste sint azi: un vast șantier al construcției pașnice, muncindu-se pentru bunăstarea și fericirea omului. Ca slujitorii ai cultelor, a spus pr. Cazacu — nu putem sta pasivi la aceste mărețe acțiuni, care urmăresc făurirea unei vieți noi, de pace și liniște. Prin pastorația noastră să sădim în sufletele credincioșilor dorința de a fi și pe mai departe aceiași luptători cinstiți și hotărâți pentru cauza măreață a păcii. Mai vorbesc pr. rom. cat. Katici și pastorul Szabo.

După aceste discuții, pâr. protopop Dr. Iosif Ieremia, citește moțiunea care se aprobă de toți cei prezenți, în care printre altele se spune: „Ca slujitorii ai cultelor, ne angajăm să apărăm succesele obținute de partizanii păcii în cei zece ani de luptă și vom munci împreună cu credincioșii noștri, pentru ca pacea să rămână condiția de viață a lumii. Vom sprijini permanent eforturile pe care le depune guvernul țării R. P. R. pentru înflorirea scumpiei noastre patrii”.

În continuare, P. C. Sa face o expunere asupra lucrărilor sesiunii Consiliului mondial al păcii, ținut la Moscova, insistând ca preoții să susțină cu toate puterile acțiunea mișcării pentru pace.

RAIONUL ORȘOVA

Deservenții Cultelor din raionul Orșova, au ținut conferința interconfesională în ziua de 7 aprilie. După ce protopopul raionului arată, că această conferință are loc cu ocazia aniversării a 10 ani de activitate a Consiliului Mondial al Păcii, preotul ort. rom. Alexandru Dorobanțu-Topleț, citește referatul: „Zece ani de luptă pentru apărarea păcii”.

La discuții iau parte pr. I. Adamescu-Domașnea, pr. M. Bozovici-Valeabolvașnița, pr. rom. cat. I. Markovits-Orșova, pr. V. Florescu-Cornereva, pr. C. Biciușcă-Orșova și prot. raional.

Toți și-au luat angajamentul de a antrena pe credincioși să activeze în lupta pentru pace, spre binele omenirii.

Apoi pr. rom. cat. I. Maršovits-Orșova citește moțiunea care a fost aprobată în unanimitate, pentru a fi trimisă Departamentului Cultelor și Comitetului Național de Luptă pentru pace

RAIONUL CARANSEBEȘ

În raionul Caransebeș, conferința interconfesională s-a ținut în 14 aprilie.

Cuvîntul de deschidere al conferinței este rostit de protopopul raionului, care face un succint bilanț al realizărilor Mișcării pentru pace între anii 1949—1959, atît pe plan internațional cît și pe plan național.

Se citește apoi referatul „La a zecea aniversare a Mișcării Mondiale de luptă pentru pace”, de către pr. Traian Alioște-Slatina-Tîrnîș. Pe marginea referatului expus iau cuvîntul: Pr. C. Temeș-Buchin, preotul romano catolic M. Schwartz-Rusca Montană, pastorul evanghelic M. Kloos. Solidarizîndu-se cu cele arătate în expunerea făcută toți vorbitorii arată marea contribuție a Bisericii în Mișcarea partizanilor păcii, declarînd că preoțimea va activa și de acum înainte cu cuvîntul și cu fapta pentru apărarea păcii.

La sfîrșit s-a propus trîmțterea unei moțiuni, care este aprobată de toată asistența.

RAIONUL GATAIA

Deservenții Cultelor din raionul Gătaia, au ținut conferința interconfesională în 14 aprilie, de față fiind și delegatul Comitetului de Luptă pentru pace al raionului Gătaia. Se citește referatul despre „A zecea aniversare a Mișcării Mondiale pentru pace”.

La discuții iau parte: pr. P. Turlici, pr. I. Barbulescu, pastorul reformat I. Kadar, pr. I. Kubinger, pr. Gh. Pleavă, toți declarînd că vor lupta pentru biruința păcii în lume.

Pr. Gheorghe Simu, protopopul raional, arată în încheiere, că luptînd pentru pace, luptăm pentru o cauză sfîntă și dreaptă pentru binele și fericirea noastră a tuturor.

Cu aclamații unanime, este aprobată moțiunea citită de pr. M. Bocșan, pentru a fi trimisă Departamentului Cultelor și Comitetului Național de luptă pentru pace.

RAIONUL CIACOVA

La 9 aprilie s-a ținut conferința interconfesională în raionul Ciacova, în prezența delegatului Comitetului raional de luptă pentru pace.

Pr. Cornel Lugoian-Jebel, citește conferința „Aniversarea a 10 ani a Mișcării Mondiale pentru pace”, după care iau cuvînt

tul: pr. Suici Ilarion-Gad, pr. Iosif Rita-Pădureni, pr. I. B. Mușanu-Banloc, pr. rom. cat. Matei Hông-Dolaș. Protopopul raional, a spus: Dacă pacea s-ar sălășui în fiecare suflet, atunci s-ar sălășui definitiv și în lume. Toți trebuie să muncească cu rivă, sprijinind în acelaș timp toate acțiunile întreprinse de conducătorii Statului, pentru binele patriei și al poporului.

Pr. D. Petcov-Ivanda, citește textul moțiunii, în care se spune printre altele: „Ne angajăm să nu îngăduim nici unui vrăjmaș al vieții să încerce să curme acest drum al omenirii către culmile progresului și să înmulțim succesele pe care le-au obținut partizanii păcii”.

RAIONUL SINNICOLAUL MARE

Conferința interconfesională în raionul Sinnicolaul Mare, s-a ținut în 16 aprilie. Alături de slujitorii cultelor, a participat și președintele Comitetului raional de luptă pentru pace.

Preotul ort. român Simion Pavel-Pesac, a citit conferința „La a zecea aniversare a Mișcării Mondiale pentru Pace”, după care în complectarea și susținerea conferinței, au vorbit: pr. ort. sârb L. Ivanov-Simpetru mare, pr. ort. român A. Șepețan-Secusigiu, pr. ort. român I. Richiceanu-Periam, pr. rom. cat. Budin-Beșenova Veche.

Cei ce au luat cuvîntul, au arătat contribuția preoției, care de la început s-a înrolat în primele rînduri ale luptătorilor pentru pace, îndemnați la aceasta de religia iubirii a cărei țeluri corespund cu cele ale partizanilor păcii. Deasemenea s-a scos în relief sprijinul preoției, în diferitele probleme de Stat și interes obșteșc, arătînd că reprezentanților cultelor le revine sarcina și în viitor de a lupta pentru statornicirea păcii în lume.

Concluzii pe marginea conferinței a făcut pr. Farca Gh. Tiberiu, protopopul raionului, care a scos în evidență înțelegerea și îmbrățișarea cu căldură de către deservenții cultelor, a celor discutate în cadrul acestei conferințe. A arătat apoi că preoțimea va contribui prin rugăciuni și luptă asiduă la menținerea și consolidarea păcii, bunul cel mai de preț al omenirii.

După aceasta, pr. ort. sârb M. Belențan, citește moțiunea către Comitetul Național pentru apărarea păcii, în care se spune printre altele:

„Incurajați de succesele Mișcării Mondiale pentru Pace, în cei zece ani de existență, acest popas aniversar constituie pentru noi deservenții cultelor din raionul Sinnicolaul Mare, un nou prilej de intensificare a acțiunii pentru apărarea păcii și pentru întărirea și înflorirea continuă a scumpei noastre patrii Republica Populăre Română.

DECERNAREA PREMIILOR INTERNAȚIONALE LENIN „PENTRU ÎNTĂRIREA PACII ÎNTRE POPOARE”

Comitetul pentru premiile Internaționale Lenin a decernat Premiul Internațional Lenin „Pentru întărirea păcii între popoare” pe anul 1958 pentru merite deosebite în lupta pentru menținerea și întărirea păcii :

lui N. S. HRUȘCIOV — om de stat și fruntaș al vieții publice din U. R. S. S., care în întreaga sa activitate în favoarea păcii a intruchipat pe deplin și în mod strălucit politica de pace a statului sovietic socialist, a partidului comunist, care și-au propus întotdeauna și își propun drept sarcină principală menținerea și întărirea păcii ;

lui WILLIAM DUBOIS — om de știință american, scriitor și fruntaș al vieții publice a cărui activitate multilaterală în domeniul pedagogiei și publicisticii este indisolubil legată de lupta pentru pace, de mișcarea pentru eliberarea națională a popoarelor asuprite ;

lui OTTO BUCHWITZ — activist al mișcării muncitorești germane (R. D. G.) care luptă neobosit și consecvent pentru crearea unei Germanii unite pe bază democratică și pașnică ;

lui KOSTAS VARNALIS — scriitor grec a cărui creație este pătrunsă de înalte idealuri și este strins legată de cauza nobilă a întăririi păcii, de ideile progresului social ;

lui IVOR MONTAGU — publicist englez, membru al Biroului Consiliului Mondial al Păcii, unul dintre activiștii de frunte deosebit de populari ai mișcării partizanilor păcii.

Sedințele Comitetului pentru Premiile Internaționale Lenin au avut loc în zilele de 25—27 aprilie sub președinția acad. Dimitri Skobelțin.

Hotărârea cu privire la decernarea premiilor a fost semnată de Dimitri Skobelțin, președinte, Go Mo-jo și Louis Aragon, vicepreședinți ai Comitetului, Grigori Aleksandrov, John Bernal, Jan Dembowsky, Anna Seghers, Pablo Neruda, Mihail Sadoveanu, Sahib Singh Sokhei și Ilya Ehrenburg, membrii ai Comitetului.

Conferința interconfesională de la Arad

La 14 aprilie 1959 deservenții tuturor cultelor din orașul Arad și raioanele Arad și Pecica, s-au întrunit într-o conferință interconfesională, pentru a sărbători în mod festiv aniversarea unui deceniu de luptă pentru pace.

Adunarea s-a ținut în sala de festivități a Sfatului Popular Arad de față fiind și președintele Comitetului orășenesc de luptă pentru pace. La masa prezidențială au mai luat loc secretarul Comitetului orășenesc de luptă pentru pace, Prof. Stavrofor Viorel Mihușiu din partea Bisericii Ortodoxe, Prof. Olah Ferenc din partea Bisericii Romano-catoice, Prof. Molnar Carol din partea Bisericii Reformate, Prof. ort. sîrb Ostoici Dragutin, Șef Rabinul Dr. N. Schönfeld din partea Comunității evreiești ș. a.

După ce președintele deschide ședința printr-o scurtă alocuțiune, urmează expunerea în care se arată pe larg condițiile în care a luat ființă Mișcarea Mondială de Luptă pentru Pace și străduințele care au fost depuse de aceasta Mișcare în timp de un deceniu, pentru a micșora primejdia unui nou război în lume și pentru a contribui la instaurarea unei păci trainice și durabile.

În contrast cu acțiunile desfășurate de țările capitaliste din Apus și de S. U. A. care agită tot mai insistent provocări războinice, — sînt scoase în evidență străduințele Lagărului Socialist al Păcii, în frunte cu Uniunea Sovietică, — care cu orice prilej se situează pe o poziție fermă de apărare a păcii și de contracarare a acțiunilor războinice. Vorbitorul face un lung bilanț al intervențiilor pozitive pe care le-au făcut Uniunea Sovietică și țările Lagărului socialist pentru salvarea păcii, stăruind mai ales asupra recentelor demersuri referitoare la problema Berlinului și încheerea unui tratat de pace cu Germania, în care forțele păcii au reușit un succes evident prin determinarea puterilor capitaliste de a duce tratative la nivelul miniștrilor de externe și a șefilor de guvern ai marilor puteri.

După această documentată expunere, se înscriu la cuvînt reprezentanții diferitelor culte: Prof. Stavr. Viorel Mihușiu, Prof. Olah Ferenc, Prof. Ostoici Dragutin, Rabinul Dr. N. Schönfeld, Pr. Dr. Petru Dehelean, Pr. Dr. Simion Șiclovan, Pr. Gruber Ernest, Pr. Molnar Rudolf, Pr. Șandru Iosif, Pr. Bărbușiu Vasile, Pr. Teodor Nădăban.

Din cuvîntările tuturor se desprinde atașamentul pe care deservenții cultelor l-au manifestat de la început

pentru cauza păcii și se exprimă voința dirză a oamenilor diferitelor credințe de a lupta pentru marea cauză a păcii și pentru construirea unei vieți noi în Patria noastră, o viață liberă, fără exploatarea omului de către om. Se arată deasemenea contribuția pe care deservenții cultelor au adus-o în privința socializării agriculturii, prin îndemnulurile făcute către credincioși de a păși pe drumul socialismului, care este drumul unei vieți libere și fericite.

La sfârșitul conferinței, cei prezenți trimit telegrame Comitetului Național de Luptă pentru Pace din București, Comitetului Regional de Luptă pentru Pace din Timișoara și Departamentului Cultelor, prin care se arată că deservenții tuturor cultelor socotesc ca cea dintâi datorie de conștiință a lor, de a sta în slujba păcii și înțelegerii dintre popoare, alături de toate forțele iubitoare de pace din lumea întreagă, alături de toți oamenii cinstiți. Deservenții cultelor sînt hotărîți să-și împlinească loial toate îndatoririle cetățenești în fruntea credincioșilor lor, sprijinind munca creatoare a poporului nostru și toate măsurile luate de organele puterii locale, să mișteze pentru cauza sfîntă a păcii și să cultive în sufletele credincioșilor dragostea și atașamentul față de patrie și devotamentul față de regimul nostru democrat popular.

Pentru realizarea acestor nobile deziderate, clerul și deservenții cultelor din orașul Arad, raioanele Arad și Pecica, își iau angajamentul că vor intensifica contribuția lor la cauza păcii, strîngînd și mai mult rîndurile în jurul Comitetelor de luptă pentru pace și luptînd în puternicul front al Păcii, pînă la biruința deplină a instaurării păcii pe întreg pămîntul.

Sesiunea Consiliului Mondial al Păcii de la Stockholm

În după-amiaza zilei de 8 mai s-a deschis la Stockholm sesiunea Consiliului Mondial al Păcii. Lucrările acestei sesiuni jubiliare au loc în sala unde în urmă cu

9 ani a fost adoptat binecunoscutul Apel împotriva armei atomice.

La lucrările sesiunii au participat peste 350 delegați membri ai Consiliului Mondial al Păcii și militanți activi ai mișcării partizanilor păcii invitați special.

Pe fundalul scenei drapată în albastru se vedea emblema mișcării partizanilor păcii, porumbelul lui Picasso, încadrat în cifrele „1949—1959”.

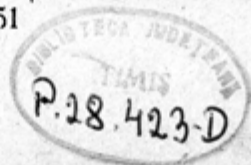
Apariția membrilor prezidiului este salutăată cu vii aplauze de cei prezenți. Iau loc la masa prezidiului: Andreea Andreen, luptătoare pentru pace din Suedia laureată a premiului Internațional Lenin „Pentru înțărirea păcii între popoare”, John Bernal, Helene Langevin — fiica lui Joliot Curie, Alexandr Korneiciuk, Eugenie Cotton, Go Mo-jo, Leopold Infeld, D’Astier de la Vigerie, Ilya Ehrenburg, William Dubois, Isabelle Blume și alții.

Sesiunea a fost deschisă de Andreea Andreen care a propus un moment de reculegere în memoria lui Joliot Curie și a altor cunoscuți luptători pentru pace care au încetat din viață. Ea a trecut apoi în revistă importante succese obținute de partizanii păcii în cei zece ani care au trecut de la înființarea Mișcării organizate pentru pace.

În cursul celor 10 ani care au trecut, a spus Andreea Andreen, baza mișcării noastre a fost încrederea în posibilitatea coexistenței pașnice și convingerea că contradicțiile internaționale pot fi rezolvate pe calea tratativelor. În acest scop, opinia publică care luptă pentru pace din întreaga lume a putut înregistra mari succese. Am reușit să împiedecăm extinderea conflictelor internaționale amenințătoare..

Campania desfășurată împotriva armei atomice a contribuit ca această armă să nu fie folosită în Coreea și în Indochina. Ne dăm seama în prezent că această campanie, începută de noi împotriva armei nucleare, a contribuit ca în întreaga lume să fie mai bine înțeleasă necesitatea luptei împotriva armei nucleare.

În Suedia noi dorim cu ardoare ca problema germană să fie rezolvată. Poporul nostru dorește de asemenea să contribuie la lichidarea războiului rece și la stabilirea încrederii între state și a colaborării între po-

poare. În legătură cu aceasta noi ne punem mari speranțe în apropiatele tratative de la Geneva.

În încheierea cuvîntării sale, A. Andreen și-a exprimat speranța că sesiunea Consiliului Mondial al Păcii de la Stockholm va duce la noi și mari succese ale mișcării partizanilor păcii.

S-a dat apoi cuvîntul lui Eugenie Cotton (Franța), Alexandr Korneiciuk (U.R.S.S.), Maria Rosa Oliver (Argentina), Go Mo-jo (China), Ouandi (Camerun) și Helene Langevin (Franța), care evocă în cuvîntările lor importanța contribuției adusă de mișcarea mondială a partizanilor păcii. Vorbitorii subliniază că actuala sesiune a Consiliului Mondial al Păcii are loc într-un moment cînd întreaga omenire își pune mari speranțe în conferința de la Geneva a miniștrilor Afacerilor Externe.

Se dă apoi citire numeroaselor mesaje de salut primite de Consiliul Mondial al Păcii din partea unor șefi de guverne, membrii ai parlamentelor, organizațiilor internaționale, syndicate, etc.

După o scurtă pauză sesiunea își continuă lucrările. Prezidează William Dubois, recent laureat al Premiului Internațional Lenin „Pentru întărirea păcii între popoare”, care în cuvîntul său evocă prima adunare de la Paris a partizanilor păcii care a avut loc acum zece ani.

Se dă apoi cuvîntul lui John Bernal, vicepreședinte al Consiliului Mondial al Păcii, care prezintă raportul despre activitatea partizanilor păcii în cei zece ani de existență a mișcării mondiale pentru pace.

„SCOPUL NOSTRU PRINCIPAL RĂMINE LICHIDAREA „RĂZBOIULUI RECE“

Prof. John Bernal, om de știință englez, vicepreședinte al Consiliului Mondial al Păcii, a subliniat că în cei zece ani ai existenței sale mișcarea mondială a partizanilor păcii a obținut succese remarcabile. Am reușit, a spus el, să creăm o mișcare unită, care s-a extins în lumea întreagă și se dezvoltă pe zi ce trece, cuprinzînd aproape toate țările.

Succesele obținute în trecut, a spus în continuare raportorul, nu trebuie însă să ducă la autoliniștire și inacțiune.

Trebuie să fim și mai vigilenți, și mai activi, îndeosebi acum când încep tratative serioase care nu trebuie în nici un caz să fie trăgănate și nu trebuie să ajungă la impas.

Scopul nostru principal — a spus mai departe raportorul — rămâne lichidarea „războiului rece“, și considerăm aceasta nu ca un scop îndepărtat ci ca un țel pe care trebuie să-l obținem cât mai curînd.

Referindu-se în continuare la Conferința de la Geneva a miniștrilor Afacerilor Externe, John Bernal a spus: Le-am și adresat urări de succes în muncă. Dar noi trebuie să facem mai multe decît să urmăm succese, trebuie să asigurăm acest succes.

Trebuie avut în vedere că nu este suficient să te pronunți pentru pace, pentru tratative, pentru înțelegere și pentru încredere în general, deși toate acestea au foarte mare importanță. Noi trebuie să facem cunoscut cum și în ce domenii dorim să se obțină succese la aceste tratative și aceasta, sper va fi obiectul unor largi discuții care se vor desfășura la sesiunea noastră.

În primul rînd, noi trebuie să discutăm problema germană și să subliniem necesitatea absolută și urgentă de a se găsi o ieșire din situația intolerabilă și primejdioasă care s-a creiat în prezent în această problemă. Noi trebuie să insistăm asupra creierii mai multor zone în care să nu existe arma nucleară și în care să fie limitate armamentele clasice.

Problema Berlinului prezintă una din cele mai mari dificultăți, noi trebuie însă cel puțin să obținem ca acest oraș să nu rămînă ceea ce este în prezent — un focar al „războiului rece“ care otrăvește atmosfera nu numai în Germania, ci și în întreaga Europă.

O problemă și mai importantă și aproape tot atît de urgentă este problema interzicerii armei nucleare. În această problemă noi trebuie să continuăm să exercităm presiuni pentru a asigura succesul Conferinței de la Geneva a celor trei puteri, cu privire la încetarea experimentării armei nucleare și pentru a scoate această

problemă din mociŃla divergenŃelor politice camuflate prin discuŃii despre dificultăŃi tehnice Ńi ŃtiinŃifice. În prezent, pentru toată lumea trebuie să fie limpede că aceasta se datoreŃte dorinŃei guvernului S .U. A. de a continua experienŃele pentru a merge mai departe în pregătirea războiului nuclear. Numai presiunea opiniei publice poate asigura realizarea unui acord cu privire la interzicerea pentru totdeauna a tuturor tipurilor de arme nucleare.

Realizarea acestor scopuri, a arătat în încheiere John Bernal, depinde mult de noi, de activitatea noastră în lunile Ńi anii care vor urma. Noi trebuie să îmbinăm măsurile noastre cu acŃiunile unor noi organizaŃii pentru pace, care au apărut în ultimii ani, Noi trebuie să ne continuăm activitatea, să sporim influenŃa noastră pînă vom obŃine realizarea Ńelului nostru — lichidarea „războiului rece” Ńi asigurarea păcii generale.

ŞEDINŢA DIN 9 MAI

În dimineaŃa zilei de 9 mai au continuat la Stockholm lucrările sesiunii Consiliului Mondial al Păcii.

ŞedinŃa s-a deschis sub preşedinŃia cunoscutului scriitor indian Pandit Sunderlal, care a roŃtit un scurt cuvînt introductiv în care s-a oprit îndeosebi asupra luptei de eliberare naŃională din Ńările Africii. Trebuie să unim întreaga omenire în lupta împotriva colonialismului. Aşa cum s-au eliberat India Ńi China, se va elibera Ńi Africa. Nimic nu va putea împiedeca aceasta. Colonialismul trebuie să dispară.

În continuare au luat cuvîntul Kaoru Iasuj (Japonia), Isabelle Blume, Sugiri, reprezentantul F. S. M. profesorul Friedrich (R. D. G.), profesorul Marengo (Argentina), Potamitis, reprezentantul partizanilor păcii din Cipru, G. Pirinski (Bulgaria), Negao Ndent (Senegal).

Lucrările sesiunii au continuat în după-amiaza zilei de 9 mai cînd au luat cuvîntul William Dubois (SUA), acad. Mihail Ralea (R. P. Romîna), Ilya Ehrenburg (U.R.S.S.), D. N. Pritt (Marea Britanie), precum Ńi delegaŃi ai partizanilor păcii din India, Polonia, Italia, Finlanda, Kenya Ńi alŃii.

CUVINTAREA CONDUCATORULUI DELEGAȚIEI R. P. ROMINĂ

În cuvîntarea sa, acad. M. Ralea, membru al Biroului Consiliului Mondial al Păcii, vicepreședinte al Comitetului Național pentru Apărarea Păcii din R. P. Romînă, a arătat că poporul român consideră participarea sa la luptă pentru consolidarea forțelor păcii în lumea întreagă ca una din sarcinile sale de onoare. Pacea a devenit un program concret de acțiune, care se exprimă prin marea operă de construcție pașnică desfășurată în întreaga noastră țară, în fiecare acțiune a politicii externe a guvernului R. P. Romîne.

Poporul nostru care a suferit de două ori consecințele grave ale expansionismului militarist german, a arătat în continuare acad. M. Ralea, consideră că este de datoria sa să-și exprime punctul de vedere în problema germană. Poziția țării noastre în ceea ce privește problema germană se bazează pe faptul că soluționarea acesteia nu este posibilă decît ținînd seama de existența celor două state germane. Noi considerăm că unificarea Germaniei trebuie să fie soluționată de către însuși poporul german și că măsura cea mai importantă care va scoate din impas problema germană și va face posibilă soluționarea ei pașnică, inclusiv unificarea, va fi încheierea Tratatului de Pace cu Germania și normalizarea situației Berlinului occidental. Propunerile Uniunii Sovietice în vederea soluționării pașnice a problemei germane au fost desbătute în cele mai largi cercuri ale opiniei publice din R. P. Romînă și au fost susținute cu căldură.

Paralel cu Conferința de la Geneva a miniștrilor Afacerilor Externe ai marilor puteri, a spus vorbitorul, se desfășoară de mult timp Conferința reprezentanților celor trei țări cu privire la interzicerea experiențelor nucleare. Putem să ne mîndrim că noi, sutele de milioane de partizani ai păcii din zeci de țări, făcînd ca de la înălțimea tribunei de la Stockholm să se audă glasul conștiinței umanității, am început lupta împotriva armelor nucleare.

În documentele sesiunii O. N. U. și ale altor organizații internaționale — a arătat mai departe vorbitorul — sînt consemnate luări de poziție ale Romîniei, bazate pe considerentul că fiecare țară, mare sau mică, poate și trebuie să-și aducă contribuția, alături de marile puteri, la consolidarea păcii, la respectarea principiilor Cartei O. N. U., în măsura posibilităților sale. În această ordine de idei, în toate problemele figurînd pe ordinea de zi și îndeosebi în problema dezvoltării colaborării economice, țara noastră s-a străduit să promoveze colaborarea între țări, indiferent de sistemul lor social.

Dar în acelaș timp România este preocupată să contribuie la consolidarea păcii în regiunea din care face parte și care în trecut era cunoscută ca „butoiul de pulbere al Europei”. România și-a redus forțele sale armate și se preocupă de încurajarea dezvoltării relațiilor comerciale și contactelor internaționale de toate felurile. Ținînd seamă de aceste aspirații, președintele Consiliului de Miniștri al R. P. Romîne, Chivu Stoica, a adresat cunoscuta propunere cu privire la întîlnirea șefilor de guverne ale Romîniei, Albaniei, Bulgariei, Greciei, Iugoslaviei și Turciei. Această inițiativă a avut un puternic ecou în rîndurile popoarelor țărilor balcanice și a stimulat noi și variate inițiative în rîndurile diferitelor organizații și personalități din aceste țări, în vederea găsirii formelor adecvate de apropiere și de cunoaștere reciprocă.

Ținem să asigurăm pe partizanii păcii din întreaga lume a spus vorbitorul, că animat de marile victorii ale mișcării noastre, poporul romîn este gata să continue eforturile sale pentru realizarea nobilei ideal care ne reunește pe toți — pacea în lumea întreagă.

La sesiunea Consiliului Mondial al Păcii a continuat în dimineața zilei de 10 mai discutarea raportului prezentat de John Bernal, vicepreședinte al Consiliului. Discuțiile s-au desfășurat în special în jurul problemelor interzicerii armei atomice și cu hidrogen, întăririi păcii în Europa și luptei împotriva colonialismului.

În 13 mai au luat sfîrșit lucrările sesiunii Consiliului Mondial al Păcii.

După șase zile de lucrări rodnice în ședințe plenare și comisii, Consiliul Mondial al Păcii a adoptat documente de mare însemnătate cu privire la principalele probleme care preocupă omenirea în momentul de față.

Astfel au fost adoptate: un nou Apel al Consiliului Mondial al Păcii care, după cum s-a subliniat aici, continuă spiritul cunoscutului Apel de la Stockholm din 1950 împotriva armei atomice și trebuie să mobilizeze sutele de milioane de partizani ai păcii din întreaga lume la lupta pentru realizarea obiectivelor sale declarația generală, declarații asupra problemei germane și problemei independenței naționale, rezoluții în problema situației Orientul mijlociu, a represiunilor la care sînt supuși luptătorii pentru pace și libertate, în problema Algeriei în problemele actuale din Asia și Africa, în problema luptei împotriva armelor atomice. De asemenea a fost adoptat un apel pentru organizarea unei campanii mondiale în vederea ținerii conferinței la nivel înalt și încetarea războiului rece. Toate aceste documente au fost adoptate în unanimitate, delegații manifestîndu-și satisfacția pentru faptul că mișcarea mondială pentru pace va putea — prin traducerea în viață a acestor documente — să ridice pe o treaptă și mai înaltă activitatea ei nobilă.

APELUL CONSILIULUI MONDIAL AL PĂCII ADRESAT POPOARELOR LUMII

După ani îndelungați de război rece, reprezentanții marilor puteri, de care depind destinele păcii, trebuie să se întâlnească.

Popoarele tuturor țărilor doresc această întâlnire pentru a preîntîmpina conflictul armat care poate fi provocat de situația din Germania, pentru a salva popoarele de coșmarul războiului atomic și a deschide calea spre dezarmare și colaborare pașnică.

Făcînd bilanțul activității desfășurate în cei zece ani ai existenței sale, Consiliul Mondial al Păcii îndeamnă pe toți partizanii păcii să ceară:

— încetarea pentru totdeauna a experiențelor cu arma nucleară, interzicerea armei nucleare;

— dezangajarea forțelor militare în regiunile în care pacea este amenințată și în primul rînd în centrul Europei.

Bărbați și femei care participați activ la lupta pentru pace în fiecare țară! Mitingurile, marșurile și campaniile pe care le desfășurați vor trezi milioane de oameni, ale căror inimi sînt alături de noi, dar care nu au trecut încă la acțiune.

Trezirea lor și lupta lor organizată vor obliga pe oamenii de Stat să se întâlnească și să nu se despartă pînă ce nu vor fi făcuți primii pași pe calea spre pace. Acești pași sînt necesari pentru lichidarea războiului rece, pentru asigurarea dreptului tuturor popoarelor și fiecărui om în parte la o viață liberă și pașnică.

REZOLUȚII ADOPTATE LA SESIUNEA CONSILIULUI MONDIAL AL PĂCII

In rezoluția în problema germană se spune că pentru securitatea popoarelor și pacea întregii lumi este necesară rezolvarea urgentă a problemei germane. Dintre toate regiunile lumii, Germania este aceea a cărei situație actuală implică riscul cel mai serios al unui război general și total.

In rezoluția referitoare la situația din Orientul mijlociu se menționează că acordurile militare bilaterale impuse recent de Statele Unite ale Americii, Iranul, Turciei și Pakistanului amenință independența națională a acestor țări și pacea internațională.

Consiliul Mondial al Păcii cere cu hotărîre lichidarea acestor tratate și bazelor militare, încetarea comploturilor și a celorlalte planuri agresive.

Experiența unui deceniu a convins mișcarea mondială a partizanilor păcii că lupta pentru independență națională și lupta tuturor popoarelor lumii pentru pace sînt strîns legate între ele, se spune în rezoluția în problema independenței naționale. Chemăm pe toți aceia cărora le sînt scumpe pacea, libertatea și dreptatea să sprijine revendicarea legitimă a tuturor popoarelor care

năzuiesc spre independență și să condamne toate încercările de a menține dominația colonială.

In rezoluția în problema algeriană, Consiliul Mondial al Păcii constată cu mîhnire și indignare că războiul din Algeria continuă de cinci ani și ia caracterul unui război de exterminare.

Consiliul Mondial al Păcii cere tratative imediate cu privire la încetarea războiului împotriva poporului algerian.

In rezoluția în problema armei atomice se subliniază că pericolul atomic continuă să crească. Se creează noi tipuri de arme. Armate întregi sînt înzestrate cu arme nucleare tactice și strategice. Pericolul a devenit și mai grav ca urmare a planurilor de înarmare cu arma nucleară a Germaniei occidentale și Japoniei, ale căror cercuri militariste poartă răspunderea dezlanțuirii celui de-al doilea război mondial.

Consiliul Mondial al Păcii cheamă toate popoarele să ceară acelor guverne, care nu și-au dat încă consimțămîntul, să încheie imediat, cît nu este prea tîrziu, un acord cu privire la încetarea tuturor experiențelor nucleare — pe pămînt, subterane și la mari altitudini — și să renunțe la planurile de înarmare a Germaniei occidentale și cu arme nucleare.

Consiliul Mondial al Păcii cere crearea unor zone denuclearizate, în special în centrul Europei și în regiunea asiatică a Oceanului Pacific.

Consiliul Mondial al Păcii a adoptat o rezoluție de protest împotriva persecutării partizanilor păcii.

In cadrul sesiunii a fost aprobată, de asemenea o rezoluție în problema structurii Consiliului Mondial al Păcii. Această rezoluție a stabilit că organele conducătoare ale mișcării partizanilor păcii sînt: Congresul Consiliului Mondial al Păcii, Biroul și Prezidiul, Funcțiile președintelui mișcării partizanilor păcii sînt exercitate de Prezidiu, care trebuie reales în cadrul fiecărei sesiuni a Consiliului. Prezidiul se întrunește de cel puțin două ori pe an. El alege din rîndurile sale un președinte care îi dirijează activitatea și acționează ca reprezentant al acestuia.

La prima şedinţă a noului Prezidiu al Consiliului Mondial al Păcii, Membrii Prezidiului l-au ales preşedinte executiv pe John Bernal (Anglia).

LUPTA PENTRU PACE ESTE DATORIA FIECARUI OM DECLARAȚIA GENERALĂ

Consiliul Mondial al Păcii, întrunit în sesiune jubilară, a adoptat declarația generală, în care se spune printre altele:

Experiența luptei pe care timp de zece ani au desfășurat-o popoarele împotriva pericolului de război confirmă principiul fundamental al Consiliului Mondial al Păcii; lupta pentru pace este datoria fiecărui om. Milioane de oameni au devenit profund conștienți de acest principiu. Campaniile Consiliului Mondial al Păcii au ridicat la luptă pentru pace masele largi populare din toate țările. Astăzi forțele păcii sînt capabile să preîntîmpine războiul.

Principiile mișcării noastre sînt clare și simple. Ele proclamă :

- 1) Coexistența pașnică a țărilor cu sisteme sociale diferite.
- 2) Rezolvarea problemelor litigioase pe calea tratativelor în spiritul Cartei O. N. U.
- 3) Interzicerea tuturor tipurilor de arme de exterminare în masă, încetarea cursei înarmărilor, dezarmarea pe etape cu stabilirea unui control riguros.
- 4) Neamestec în treburile interne ale popoarelor.
- 5) Lichidarea tuturor formelor de colonialism și discriminare rasială; dreptul popoarelor la suveranitate și independență necesare instaurării păcii.
- 6) Stabilirea unor relații comerciale normale pe baza avantajului reciproc.
- 7) Relații culturale și de prietenie și respectul reciproc între toate popoarele.

În 1950 a fost adoptat istoricul apel de la Stockholm. Peste 500 milioane de oameni și-au pus semnăturile pe cererea de a se interzice necondiționat arma nucleară ca mijloc de intimidare și de exterminare în masă.

Consiliul Mondial al Păcii nu a încetat niciodată lupta pentru interzicerea totală a acestei arme și popoarele din întreaga lume îl sprijină în această luptă. Cercurile largi ale opiniei publice au sprijinit campaniile pentru tratativele la nivel înalt între marile puteri și împotriva pregătirii războiului atomic, așa cum a cerut apelul de la Viena.

Consiliul Mondial este gata întotdeauna să sprijine orice inițiativă în interesele păcii, indiferent de unde ar porni aceasta. Acest principiu înseamnă că Consiliul Mondial se va pro-

nunța cu hotărîre împotriva oricăror acțiuni pe care le va considera periculoase pentru cauza păcii.

Deși s-au obținut succese importante, totuși pe calea spre pace urmează să fie învinse încă multe piedici, să fie înlăturate multe primejdii. Războiul rece continuă. Partizanii păcii sînt persecutați într-o serie de țări.

Primejdia și povara continuării cursei înarmărilor, amestecul în treburile interne ale popoarelor și impunerea de blocuri și pacte militare acestor popoare, menținerea piedecilor pe calea spre lărgirea comerțului, continuarea asupririi coloniale și chiar a singeroaselor războaie coloniale — toate acestea planează amenințător asupra omenirii. Pericolul exterminării în masă și al suferințelor nu a fost încă înlăturat. Omenirea trebuie să acționeze împotriva acestui pericol și să pună capăt răului. Cele mai noi descoperiri ale științei în domeniul energiei atomice și electronicii au adus omenirea în fața necesității de a alege: fie să renunțe la folosirea armei atomice și la război ca mijloc de rezolvare a litigiilor, fie să se lase împinsă în viltoria unei distrugerii și nimiciri fără precedent.

Totodată, însă aceste descoperiri de cea mai mare importanță ale științei și tehnicii dau omenirii posibilitatea de a păși pe calea progresului rapid și de a realiza, în cursul vieții unei singure generații, bunăstarea tuturor oamenilor.

Noi alegem viața. Și astăzi popoarele lumii pot constrînge forțele războiului să renunțe la planurile lor. Sîntem convinși că hotărîrea popoarelor de a salva lumea de războaie și asuprire constituie o forță invincibilă și de nestăvilit. Pentru prima dată în istorie forțele păcii din întreaga lume au creat posibilitatea de a se pune capăt războaielor o dată pentru totdeauna.

În lumina acestei posibilități, forțelor iubitoare de pace le revine răspunderea morală pentru lichidarea neîncrederii și pentru colaborarea în numele țelului comun.

În interesul întăririi păcii chemăm pe toți oamenii de bună credință să-și unească eforturile și să colaboreze pentru realizarea țelului comun, să pună capăt nu numai războiului rece, ci și tuturor războaielelor, pentru ca omenirea, folosind minunatele realizări ale științei, să poată păși în era prosperității și fericirii, să trăiască fără teamă și ură în condițiile păcii în întreaga lume.

In slujba păcii

*Biserica Ortodoxă Română propagă iubire,
Iertare și milă și-a lumii-nfrățire,
Din suflete-alungă ce-i ură și rău
Și-ndeamnă: iubește pe-aproapele tău.*

*Ea-ndeamnă-omenirea, de vrea să trăiască,
Să-și întindă grabnic o mină frățească
Și-unită de-acum înainte să meargă,
Trecutul de ură și vrajbă să-l șteargă.*

*Ea luptă ca să-nfrîngă răsbunarea
Și ura dintre rase și națiuni,
Și-n cugete sădește doar iertarea,
Spre-a fi cu toți mai vrednici și mai buni.*

*Altarele-i Sfinte îndeamnă-ai săi fii,
In spirit de milă să știe-a iubi,
Căci Ea este astăzi al păcii îndemn,
Sfidînd viclenia și tot ce-i nedemn.*

*Acum, cînd reoțodim a lumii noi cetate,
Călăuziți de cinste, adevăr și de dreptate,
In idealul Ei de pace strîns uniți,
Vom deveni cu-adevărat mai fericiți.*

VASILE M. MOLDOVEANU

Viața bisericească în cuprinsul MITROPOLIEI BANATULUI ARHIEPISCOPIA TIMIȘORII ȘI CARANSEBEȘULUI

PRAZNICUL INVIERII DOMNULUI s-a sărbătorit cu fastul tradițional în toate bisericile din cuprinsul Arhiepiscopiei.

În Catedrala Mitropolitană din Timișoara, *solemnitatea învierii* și *Sf. Liturghie* în ziua întâia a praznicului au fost pontificate de *I. P. S. Mitropolit Vasile*, asistat de un sobor de preoți și diaconi. Răspunsurile liturgice au fost date de Corul Catedral, dirijat de Dl. Dr. N. Ursu. Într-o substanțială cuvîntare, *I. P. S. Mitropolit Vasile* relevă minunea învierii Domnului, cea mai puternică confirmare a dumnezeirii Sale și a creștinismului.

La duminica Tomii, *I. P. S. Mitropolit Vasile* însoțit de prot. Dr. M. Bănescu, consilier administrativ și de diaconul Catedralei Mitropolitane, *I. Botău*, s-a deplasat la Caransebeș, oficiind *Sf. Liturghie* în vechea Catedrală și rostind o înălțătoare predică. Răspunsurile au fost date de corul Catedralei sub conducerea domnului *I. Tutunariu*.

HIROTONIRI

La cererea Episcopiei Aradului, întru cît *P. Sf. Episcop Andrei* al Aradului este suferind, *Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Vasile* a hirotonit pe următorii candidați de preoție: *Lucian Ștefănie*, în ziua de 18 aprilie întru diacon, iar în 19 aprilie întru presbiter pentru parohia Căstău raionul Orăștie, *Ioan Oprean*, în ziua de 25 și 26 aprilie, întru diacon și presbiter pentru parohia Șepreș II.

INSPECȚII

Protopopul raionului Lugoj, pr. *Bujor Toma* a făcut în luna martie următoarele inspecții: în parohia Olosag, păstorită de pâr. *Ioan Enuica*, unde s-a constatat că, bi-

serica care este monument istoric de arhitectură, are trebuință de lucrări de consolidare. În zilele de 9 martie au fost inspectate parohiile: Sătmic și Honorigi. În ziua de 16 martie s-a inspectat parohia Hodoș, iar în 20 martie parohia Boldur, condusă de pr. Z. Humița.

RENOVARI

În protopopiatul Lugoj, în parohia *Scăiuș*, credincioșii au îngrădit cimitirul și au adunat material pentru repararea clopotniței din parohia Dragomirești.

În parohia *Sălbăgel* s-a împrejmuit cimitirul. În parohia *Fădimac*, credincioșii au reparat casa parohială.

FAPTE PILDUITOARE

Credincioșii din comuna *Balinț*, raionul Lugoj, au donat bisericii din această parohie, două acopereminte pentru tetrapod.

În parohia *Secaș*, credincioșii au donat bisericii un acoperemint negru pentru Sf. prestol.

În parohia *Herendești*, credincioșii au donat un acoperemint pentru Sf. mormint; în parohia *Fădimac* au donat 3 acopereminte pentru analog; în parohia *Zgribești* au donat o perdea la ușiile Sf. Altar; în parohia *Balinț* au donat un stihar preotesc.

DECESE

† *Dimitrie Zgăverdea*. În 3 martie a. c., a trecut la cele eterne în vîrstă de 72 ani, Consilierul eparhial, în pensie Dimitrie Zgăverdea, de la fosta Episcopie a Caransebeșului.

Defunctul, după terminarea Facultății de drept din Cluj, a funcționat în calitate de contabil, apoi revizor eparhial la vechea Episcopie a Caransebeșului. În 1925 a fost ales secretar eparhial, iar în 1938 consilier referent la Secția economică, funcție care a îndeplinit-o pînă în anul 1947, cînd trece la pensie.

A funcționat mulți ani și ca profesor de agronomie la Institutul Teologic și Academia Teologică din Caransebeș, apoi ca jurisconsult al eparhiei, fiind colabora-

torul a patru episcopi ai fostei eparhii a Caransebeșului.

Înmormântarea s-a făcut într-un cadru solemn, de un sobor de preoți, iar meritele defunctului pe teren cultural și economic, au fost reliefate de prot. Dr. Zeno Munteanu, directorul Seminarului Teologic din Caransebeș și de Pr. Ilie Cîmpianu.

† *Pr. Pens. Iosif Mircea.* În ziua de 22 februarie a. c. a încetat din viață preotul pensionar Iosif Mircea, în etate de 75 ani, fost paroh în parohia Jupa, peste trei decenii.

Defunctul a fost un preot cărturar, colaborator la mai multe reviste teologice și un neîntrecut apicultor.

† *Preot pensionar Toma Simu.* În 19 februarie a trecut la cele eterne pr. pens. Toma Simu din parohia Cîrnecea. Înmormântarea a avut loc în ziua de 22 februarie, fiind oficiată de un sobor de preoți în frunte cu secretarul Oficiului Protopopesc, Ștefan Gîru, care în cuvîntul rostit a evidențiat meritele defunctului.

EPISCOPIA ARADULUI

ADUNAREA EPARHIALĂ ORDINARĂ A EPARHIEI ARADULUI

În ziua de 31 martie 1959 s-a ținut, în sala de ședințe de la Reședința episcopescă din Arad, sesiunea ordinară pe anul 1959 a Adunării Eparhiale a Episcopiei Aradului.

La orele 7 dimineața s-a oficiat serviciul divin îndătinat, iar la orele 9, Slujba Chemării Duhului Sfânt, la care au participat toți membri prezenți ai Adunării eparhiale.

După invocarea Duhului Sfânt, la orele 10, deputații eparhiali se întrunesc în sala sinodală și delegă doi membri ca să invite pe P. Sf. Sa la ședință.

Prea Sfinția Sa Episcopul Eparhial Dr. Andrei Magieru prezentându-se în localul adunării și ocupînd scaunul prezidial, rostește cuvîntul de deschidere a sesiunii, asigurînd pe cei prezenți că, deși se află sub tratament medical, totuși, se nizuiește să urmărească cu interes și cu dragoste, toate problemele Eparhiei. Salută apoi pe membrii Adunării Eparhiale cu calde cuvinte duhovnicești și declară deschisă sesiunea ordinară a Adunării Eparhiale din anul 1959.

Adunarea Eparhială primește cuvîntarea P. Sf. Sale cu multă bucurie, manifestată prin vii aplauze.

Ca secretari de ședință sînt designați Icon. Stavr. Gheorghe Perva, Dr. Aurel Bôtiș și Nicolae Todea. După aceea se cetește apelul nominal și constatîndu-se prezența majorității deputaților eparhiali, P. Sf. Sa con-

stată că Adunarea este legal constituită și o declară capabilă de a aduce hotărîri valide.

Secretarul general al Adunării cetește apoi telegramele adresate de Adunarea eparhială Prea Fericitului Patriarh Justinian, Domnului Ion Gheorghe Maurer, Președintele Inaltului Prezidiu al Marii Adunări Naționale, Domnului Chivu Stoica Președintele Consiliului de Miniștri și Domnului Dumitru Dogaru, Secretarul General al Departamentului Cultelor, prin care se exprimă devotamentul clerului și credincioșilor din eparhie față de conducătorii Statului și ai Bisericii.

Apoi P. Sf. Sa anunță următoarea ordine de zi: a) Raportul Consiliului eparhial plenar; b) Raportul general al Consiliului eparhial — Secția bisericească; c) Raportul special al Consiliului eparhial — Secția bisericească; d) Raportul general al Consiliului eparhial — Secția economică, împreună cu anexele, pe anul 1959.

După ce Prezidiul dă spre studiere diferitelor comisii rapoartele prezentate Adunării, P. Sf. Sa Părintele Episcop suspendă ședința, pentru a se da timp de lucrare comisiilor.

La reluarea dezbaterilor, Pr. Septimiu Avram, în calitate de raportor al Comisiei de organizare, cetește și referență asupra Raportului Consiliului eparhial plenar pe anul 1958, înregistrat sub Nr. 1606/1959, care cuprinde darea de seamă despre activitatea Consiliului eparhial și despre mersul vieții bisericești în Eparhie în cursul anului 1959. În mod deosebit se menționează încadrarea clerului în lupta pentru apărarea păcii, aniversarea a 10 ani de la reîntregirea Bisericii strămoșești și trecerea salariaților eclesiastici la Casa de Pensii și ajutoare a Bisericii Ortodoxe.

Raportul se aprobă.

Trecîndu-se la punctul următor al ordinei de zi, P. C. Prot. Dr. Eugen Suciu, în calitate de raportor al Comisiei bisericești, cetește și referență asupra:

a) Raportului general al Consiliului eparhial — Secția administrativ-bisericească pe anul 1958, întocmit de consilierul administrativ permanent Ic. Stavr. Cornel Oros, care cuprinde darea de seamă despre activi-

tatea Consiliului eparhial — Secția bisericească pe anul 1958; și

b) Raportul special al Consiliului eparhial, Secția bisericească, privind încetarea mandatului de membru în Adunarea Națională Bisericească a preotului Dr. Gheorghe Lițiu, pe data de 1 Ianuarie 1959 și delegarea, pe aceeași dată, ca membru în Adunarea Națională Bisericească a Păr. Petru Vancu, actualul vicar eparhial.

În temeiul procesului verbal al Comisiei bisericești, Adunarea eparhială ia la cunoștință, cu aprobare, atât raportul general, cât și raportul special al Secției bisericești, — și delegă pe Păr. Petru Vancu ca reprezentant din cler al Eparhiei Aradului, în Adunarea Națională Bisericească.

Dl. Nicolae Todea, în calitate de raportor al Comisiei economice, citește și referă asupra Raportului general al Secției economice pe anul 1958, înocmit de către titularul Secției economice Ic. Stavr. Petru Vancu, care cuprinde darea de seamă despre activitatea economică financiară a Eparhiei Aradului în cursul anului 1958, avînd ca anexe bugetul Episcopiei Aradului pe anul 1959 și bilanțul pe 1958.

Pe baza procesului verbal al Comisiei economice, Adunarea eparhială ia la cunoștință, cu aprobare, raportul general al Consiliului eparhial — Secția economică pe anul 1958, împreună cu anexele raportului: 1. Execuția bugetară încheiată la 31 decembrie 1958; 2. Planul financiar pe anul 1959; 3. Bilanțul încheiat la 31 decembrie 1958; și 4. Bilanțul Casei pentru Ajutor Reciproc, încheiat la 31 decembrie 1958.

La următorul punct al ordinei de zi se dezbate cererea parohiei Șiria, protopopiatul Arad, prezentată de deputatul Prot. Viorel Mițuțiu, care solicită desființarea parohiei IV din Șiria și arondarea teritoriului în 3 parohii. După ce iau cuvîntul I. P. C. S. Păr. Vicar eparhial Petru Vancu, I. P. S. Păr. Cons. Cornel Oros, Prot. Teofil Chiffa, la propunerea deputatului Dr. Aurel Botiș, Adunarea eparhială aprobă hotărîrea Consiliului eparhial din Șiria luată la 29 martie 1959 și raportul O-

ficiului protopopesc Arad ad. Nr. 694/1959, desființind pe aceste temelii parohia IV-a extrabugetară din Șiria și modificând teritoriul numitei parohii în 3 sectoare, potrivit atribuțiilor și beneficiilor celor 3 preoți activi din Șiria.

Prea Sfinția Sa Episcopul Andrei, președintele Adunării, constatînd că obiectele ordinei de zi au fost desbătute în întregime, mulțumește membrilor prezenți pentru participarea la ședință și îi îndeamnă să fie reprezentanți loiali ai credincioșilor și buni cetățeni ai Patriei noastre. Apoi declară sesiunea închisă.

P. C. Prot. Viorel Mihașiu, în numele membrilor Adunării eparhiale mulțumește P. Sf. Episcop Andrei pentru efortul ce l-a depus prezidînd ședința Adunării eparhiale de la început pînă la sfîrșit și îl asigură că preoțimea lucrează cu liniște și spor, îndrumată de Chiariarul ei.

INSPECȚIE ÎN PAROHIA NÄDLAC

Duminecă 19 aprilie 1959 protopopul Aradului, Viorel Mihașiu, s-a deplasat în parohia Nădlac, făcînd o vizită oficială. Cu această ocazie a servit alături de preoții locali și alți preoți din jur, în timpul Sf. Liturghii vorbind credincioșilor despre „iubirea creștină care rodește pacea”.

În după amiaza aceleași zile P. C. Sa a servit, alături de ceilalți preoți — Vecernia, în biserica revenită, vorbind celor prezenți despre puterea de a lega și deslega păcatele pe care Mîntuitorul a transmis-o preoților. În cadrul aceleași slujbe, Pr. T. Nădăban din Șeitin a vorbit despre roadele credinței.

DECESE

† *Arhimandritul Ștefan A. Opreanu*, în vîrstă de 70 ani, a decedat la data de 19 aprilie 1959, în Arad.

Decedatul s-a născut în Lipova în anul 1889. Studiile teologice le-a făcut în Arad, apoi s-a așezat ca preot în Cenadul Mare. În 1921 a fost trimis de către Arhiepiscopia Sibiului ca preot misionar în S. U. A. Rămăs văduv încă înainte de plecarea în S. U. A. s-a

dedicat absolut numai vieții bisericești. Prin străduințele sale s-a edificat biserica Sf. Gheorghe din Detroit, a cărei iconostas l-a pictat singur.

După investirea P. Sf. Sale Andrei Moldovanu ca episcop al românilor din America, preotul Ștefan Opreanu s-a călugărit și a fost ridicat la rangul onorific de arhimandrit mitrofor, încununându-se în felul acesta cei 37 ani de activitate preoțească în țara de peste ocean.

Inmormântarea s-a făcut în ziua de 21 aprilie 1959, serviciul funebru fiind oficiat de un sobor de preoți și diaconi. Parentarea a făcut-o Protopopul Aradului Viorel Mihuțiu.

† *Preotul Victor Ionaș* de la parohia Minișul de Sus, a decedat la data de 8 aprilie 1959. Numitul a fost preot greco-catolic și a revenit la ortodoxie în anul 1958. În ultima vreme a funcționat la parohia Minișul de Sus, făcându-și cu vrednicie slujba de preot al turmei duhovnicești.

Inmormântarea s-a făcut în ziua de 9 aprilie 1959, fiind înhumat în cimitirul ortodox din Ineu. Soborul pontificat de către Prot. Emil Borza a fost alcătuit din preoții din Ineu și alți preoți din comunele învecinate, care i-au adus un ultim salut.

INFORMAȚII DIN ȚARĂ

și de peste hotare

DIN ȚARĂ

† Prof. univ. on. Dr. NICOLAE COTOS. *La încheierea revistei ne-a venit trista știre despre încetarea din viață a distinsului nostru colaborator, prof. univ. onorar Dr. Nicolae Cotos, în ziua de 15 mai 1959, în vîrstă de 75 ani.*

Prohodul s-a oficiat în ziua de 17 mai a. c. în Aula Institutului Teologic Universitar din Sibiu, unde a fost catafalcat defunctul. Rămășițele sale pămîntești au fost depuse apoi spre veșnică odihnă în cimitirul din Sibiu.

Defunctul a împrăștiat timp îndelungat, cu deplină competență, dragoste și însușeală catedra de Teologie Fundamentală la cea mai veche Facultate Teologică românească. În afară de cadrele specialității sale, profesorul Nicolae Cotos a mai predat cursuri la disciplinele: Exegeza Vechiului Testament și Sectologie, arătînd întotdeauna erudiție, temeinicie și exactitate. Îndeosebi cursurile sale magistrale de specialitate au fost perle de fundamente apologetice, care vor rămîne neșterse din sufletul atîtor generații de studenți teologi care l-au audiat.

În personalitatea sa distinsă se îmbina atît de fericit și armonios erudiția, generozitatea și austeritatea.

A publicat valoroasa lucrare: Teologia Fundamentală, chestiuni introductive, apoi diferite traduceri după textul original (Iustin Filozoful și Martirul: Apologia a doua, din rev. Candela, David și moartea lui Saul, fragmente din cele două cărți ale lui Samuel, în rev. „Mitropolia Banatului” etc.), lucrări, în care se rețesează admirabila claritate a cercetărilor sale. După pensionare, s-a retras la Sibiu, unde a continuat munca sa de creație științifică.

Cu profesorul Nicolae Cotos, dispăre de pe firmamentul Teologiei noastre ortodoxe romîne un reprezen-

tant de seamă al gândirii teologice românești, un talent scriitor și un pedagog desăvârșit, care a aprins în sufletul atîtor generații de studenți în teologie flacăra dragostei de a cerceta adevărul.

Fie-i memoria binecuvîntată!

LUCRĂRI DE HIDROAMELIOARAȚII ÎN BANAT

În scopul sporirii producției agricole lucrările de îmbunătățiri funciare joacă un rol important. În regiunea Timișoara au fost ameliorate 23.000 ha. teren agricol. La această acțiune au participat, prin muncă voluntară, pe lîngă colectivisții și muncitorii din gospodăriile agricole de stat și o seamă de muncitori și salariați de la orașe.

Prin muncă voluntară au fost executate 358.400 zile-om, s-au dislocat 615.741 m. c. pămînt. Economii făcute au depășit cifra de 7.500.000 lei.

În acest an, prin lucrările executate s-a ameliorat încă o suprafață de circa 65.000 ha. Iar economiile făcute în urma acestor lucrări se ridică la suma de peste 42 milioane lei.

SCRIITORUL ACAD. GALA GALACTION LA 80 ANI

Un reprezentant de seamă al literaturii romîne realiste, scriitorul Acad. Gala Galaction (Pr. Grigorie Pișculescu, prof. univ. on.) a împlinit 80 de ani de vîrstă. Maestru al limbii literare, povestitor inventiv, Gala Galaction s-a afirmat în operele sale, un propagator al ideilor avansate ale timpului său. Prin ceea ce are mai bun, opera lui Gala Galaction îndeplinește cu succes un deosebit rol educativ în vederea căruia a fost creată.

RESTAURAREA UNOR VALOROASE MONU- MENTE ISTORICE DE ARHITECTURA

În acest an se fac o serie de lucrări pentru protejarea și conservarea unor valoroase monumente istorice de arhitectură din țara noastră. Astfel, au început lu-

crările pentru consolidarea vechii cetăți a Prejmerului, protejarea cetății Rîșnovului, întărirea zidurilor cetăților Sighișoara, Slimnic, a celei de la orașul Stalin, a Turnului Măcelariilor de la Baia Mare. În curînd se va trece la restaurarea casei domnești de la Herești, a lui Udriște Năsturel, a casei Hirscher din orașul Stalin, care datează din secolul al XVI-lea, și a casei Vécsey din Satu Mare.

De asemenea se vor restaura, în acest an, o serie de alte monumente istorice de valoare, printre care castelul Kornis, biserica vechii mitropolii din București (veche de 300 de ani), ctitoria de la Côtmeana a lui Mircea cel Bătrîn etc. La mînăstirea Antim din București va fi amenajat un interesant muzeu istoric.

GALERII ȘI CASCADE SUBTERANE CU APA CRISTALINĂ DESCOPERITE DE SPEOLOGI ROMINI

Cercetătorii Institutului de speologie „Emil Racoviță”, împreună cu un grup de alpiști, continuînd explorarea peșterii „Vîntului” din Pădurea Craiului, regiunea Oradea, au descoperit o nouă rețea de galerii de peste 3 km. lungime. Aceste galerii cu săli imense, cascade și lacuri subterane, au apă cristalină.

CEASURI FABRICATE DIN MATERIAL PLASTIC

În orașul Tg. Mureș a luat ființă o unitate de producție a industriei, unde se fabrică ceasuri de perete din material plastic.

De peste hotare.

Cronica bisericească externă

CONFERINȚA LAMBETANA

În vara anului 1958, la Londra a avut loc conferința lambetană. Așa se numește congresul ordinar sau soborul episcopilor Bisericilor de confesiune anglicană din Europa, Asia, Africa, America și Australia, care se convoacă regulat la zece ani de

conducătorul Bisericii de Stat anglicane — Arhiepiscopul de Canterbury, care îl prezidează la reședința sa din palatul Lambeth. De unde și denumirea de conferință lambetană.

La conferința ce a avut loc, precum reiese din enciclica adresată credincioșilor de confesiune anglicană, au participat 310 arhiepiscopi și episcopi din 46 de țări.

Dintre reprezentanții participanți la conferință, figurează și delegații Bisericii ortodoxe ruse, române și bulgare.

Pentru rezolvarea multiplelor probleme, s-au format 5 comitete, fiecare comitet prezentin-d referate și planuri de muncă.

DIN VIAȚA BISERICESCA A U. R. S. S.

La 19 iunie 1958, Sanctitatea Sa Patriarhul Alexei a vizitat catedrala din Cernigovsc. După Sf. Liturghie, s-a citit acatistul înaintea moaștelor sf. Teodosie. Întru întîmpinarea Sanctității Sale a venit clerul bisericilor urbane și călugărițele de la mînistirea sf. Treime, în frunte cu egumenul și corul mînistirii.

La 3 februarie a. c. I. P. S. Mitropolit Nicolae al Crutișelor și Colomenului a primit din U. S. A. pe Luis Zemel, care i-a înmînat mesajul de pace din partea președintelui Comitetului american de pretenie și pace d-l Willord Ephauz.

În convorbirea cordială, au fost atinse problemele de apărare a păcii.

În ziua de 2 martie 1959 a avut loc aniversarea a 150 de ani de la înființarea Academiei Teologice din Leningrad.

În ziua de 27 martie 1959, a încetat din viață, la vîrsta de 66 ani, Mitropolitul Elefterie al Leningradului.

PARTICIPAREA REPREZENTANȚILOR PATRIARHIEI DE LA MOSCOVA LA CONFERINȚELE RELIGIOASE INTERNAȚIONALE

La 6—9 ianuarie 1959 a avut loc la Nyborg (Danemarca) conferința ordinară a Bisericilor europene. Tema principală a conferinței a fost problema: „Creștinismul european în lumea contemporană”. La conferință au participat 28 state europene.

În concluzie, participanții la conferință au discutat problema generală a Bisericilor europene pentru dezvoltarea contactului între ele, consolidarea lor și efortul ce trebuie să-l depună pentru eliberarea popoarelor din Europa și din întreaga lume de pericolul războiului atomic.

DIN VIAȚA BISERICILOR AUTOCEFALE ORTODOXE

Sanctitatea Sa Papa și Patriarhul Alexandriei și a întregii Africi, Hristofor al II-lea, a împlinit 50 de ani de păstorie arhierască.

Patriarhul Hristofor, cu numele laic Haralampos, Danilidis, s-a născut la 17 ianuarie 1876. Ca patriarh (1939—1959), a depus o muncă neprecupețită pentru consolidarea Bisericii.

Ca scriitor de profunzime apostolică se manifestă printr-o muncă asiduă și rodnică.

Insemnări

NOI GALAXII DESCOPERITE DE SAVANȚII SOVIETICI

Savanții sovietici de la Observatorul astrofizic din localitatea Biurakan, au identificat uriașe roiuri stelare în care precumpănesc galaxiile azurii. Dimensiunile acestor lumini ating sute de milioane de ani-lumină. Aceste galaxii de tip

nou au lumină variabilă sau azurie. O parte considerabilă a masei lor se compune din gaze, din care se formează, după cît se pare, astrii noi. Galaxiile cu lumină variabilă se află în faza de naștere.

IMPLINIREA A 200 DE ANI DE LA MOARTEA COMPOZITORULUI GERMAN G. F. HÄNDEL

Consiliul mondial al Păcii a inițiat în seria manifestărilor culturale, din acest an, comemorarea marelui compozitor german Georg Friedrich Händel, cu prilejul împlinirii a 200 de ani de la moartea sa.

Creațiile acestui compozitor se adresează maselor largi de ascultători, nu nu-

mai prin inspirația și limbajul lor direct, ci și prin sensul lor de profundă umanitate. Muzica lui Händel este o muzică în care vibrează sufletul unui artist combativ, o muzică plină de vitalitate, care transmite bucuria de a trăi, încrederea în viață, în oameni, în forțele creatoare.

CONGRESUL INTERNAȚIONAL DE LINGVISTICĂ ROMANICĂ

La Lisabona a avut loc în anul acesta al IX-lea Congres internațional de

lingvistică romanică, care a constituit un important eveniment științific. La

congres au participat reprezentanți a peste 400 de milioane de oameni care vorbesc limbile romanice, din Italia, Spania, Franța, Portugalia, România, Belgia, Mexic, Elveția și America de Sud.

Lucrările congresului au arătat că, în lingvistica romanică se desfășoară o muncă intensă și variată dusă la un nivel științific superior. Totodată s-au făcut comunicări, asupra stadiului lucrărilor mari care se întreprind astăzi în lingvistica romanică și a metodelor folosite pentru elaborarea lor.

Cu acest prilej delegația română a înfățișat concret realizările lingvistice din țara noastră, printr-un stand de cărți, reprezentând lucrările elaborate în anii

regimului democrat popular. Standul românesc a fost unul din cele mai bogate, constituind dovada elocventă a realizărilor obținute în ultimii zece ani, la noi, printr-o muncă intensă călăuzită de o nouă concepție lingvistică, sprijinită de partidul și guvernul nostru.

Delegația română a mai prezentat congresului un volum omagial de 300 pagini, alcătuit special pentru congres, intitulat: „Recueil d'études romanes”, care cuprinde 27 de studii de lingvistică română scrise de lingviștii români de astăzi.

Pe lângă aceasta, cei patru reprezentanți ai țării noastre, au prezentat și comunicări, care au fost ascultate cu mult interes fiind urmate de vii discuții.

BICENTENARUL NAȘTERII SCRIITORULUI GERMAN FRIEDRICH SCHILLER

În anul acesta s-a sărbătorit bicentenarul marelui scriitor german Friedrich Schiller. Cu acest prilej, în R. D. Germană au avut loc

o seamă de manifestări al căror centru este Weimarul. Cea mai de seamă a fost festivalul Schiller, pentru tineret.

UN INCENDIU CARE DUREAZĂ DE 3000 DE ANI

În valea râului Iaguob (Tadjikistanul central), la o mare adâncime, sub pă-

mînt, de peste 3000 de ani durează un incendiu, care a izbucnit prin autoaprin-

derea cărbuniilor. Prin crăpăturile scoarței terestre aerul pătrunde în interiorul pământului, iar din adâncimi ies la suprafață gaze fierbinți care aprind stra-

turile de cărbuni situate mai sus. Localnicii folosesc pe larg aceasta căldură gratuită, construind cupatoare deasupra locurilor pe unde ies gazele.

ANTIBIOTICELE IMPOTRIVA CANCERULUI

În institutul de antibiotice al Academiei de științe medicale din U. R. S. S., este în curs de experimentare un nou produs de tipul antibioticelor cu acțiune bună în unele cancere. În prezent se inoculează can-

cer șoarecilor, pe urmă aceste animale sînt tratate cu noul preparat, care exercită un efect foarte bun în sensul că în unele cazuri vindecă complect tumoarea, iar în altele diminuează dezvoltarea ei.

APARAT PENTRU CUSUTUL NERVILOR

Cercetătorii științifici sovietici au pus la punct un aparat pentru cusutul nervilor. Acest aparat se întrebuintează în timpul operațiilor, cînd se ivește necesi-

tatea coaserii capetelor unor nervi, deoarece acest lucru este foarte dificil de executat cu acul și ața, din cauza subțiririi învelișului extern al nervului.

TRATAREA MIOPIEI AVANSATE

La Institutul de oftalmologie „Filatov” din Odesa s-a obținut din apă mării un preparat care se folosește la tratarea miopiei avansate. Tratamentul este simplu. După prima injec-

ție subcutanată cu doi cmc din acest medicament, vederea bolnavului începe să se îmbunătățească. Tratamentul constă din zece injecții.

„SPUTNIK” — ORĂSEL AL LUMINII ȘI LINIȘTII

La 43 km. de centrul Moscovei, în apropiere de gara Kriukovo s-a început

construirea unui orașel legat de marea capitală, al cărei nume va fi „Sput-

nik". Noua aşezare proiectată ca un oraş al luminii şi al liniştii, nu va cuprinde întreprinderi industriale. În schimb cele 10 cartiere de locuit cu clădiri de două-trei etaje, cu apartamente spaţioase pentru circa

65.000 locuitori vor contribui la descongestionarea Moscovei. Intinsele spaţii verzi, arhitectura clădirilor, legăturile rapide cu Moscova vor fi caracteristice noului oraş.

VALURILE MĂRII — FURNIZOARE DE ENERGIE

În prezent, în Japonia se experimentează o instalaţie în vederea folosirii energiei valurilor mării pentru obţinerea de energie electrică.

În principiu, această instalaţie se compune dintr-un plutitor de masă

plastică, legat printr-un sistem de pîrghii de un generator aflat pe mal. Plutitorul, ridicîndu-se şi coborînd mereu, pune în mişcare rotorul generatorului care produce energia electrică.

UN MEDICAMENT EFICACE ÎMPOTRIVA ARTERIOSCLEROZEI

Ultimele lucrări ale profesorului dr. Janusz Supniewski din Cracovia îndreptăţesc speranţa că a fost găsită o nouă armă extrem de eficace împotriva arteriosclerozei. Acest om de ştiinţă a reuşit să găsească factorul care frînează sinteza colesterolului în organism. Baza cercetărilor a oferit-o acidul bime-tilic şi bibutanic. (MECA)

Experimentarea pe păsări a noului preparat a

dat rezultate foarte bune. Influenţa pozitivă a acestui acid a fost confirmată şi în experienţa făcută pe cîini, la care injectarea a 300 miligrame din acest medicament a provocat scăderea cu 12—13% a colesterolului în sînge.

În prezent acest medicament se produce pe scară semiindustrială şi în curînd el va fi folosit în mod curent în clinici şi spitale.

AUTOMOBIL CU BATERII

Recent muncitorii Ministerului Căilor de Comunicație din R. P. D. Coreea au realizat un prototip de automobil care folosește energia electrică în loc de benzină. Acest automobil nu este prevăzut cu un motor complex cu combustie internă, ci cu 16 baterii, un motor electric și o frână. El are o viteză de 40 km pe

oră. Bateriile se încarcă în opt ore. Cu un motor electric de 5 kw și baterii cu o mai mare capacitate de încărcare, automobilul ar putea dezvolta o viteză de 80 km pe oră.

Prețul de cost al noului automobil este de 20 de ori mai redus decât al unui automobil cu motor cu combustie internă.

RADIOFONUL, — TELEFONUL VIITORULUI

Radiofonul este un dispozitiv receptor-emitător, portativ, având dimensiunile unei cutii de țigări, care face în mod automat legătura cu orice abonat al rețelei telefonice urbane. Numărul de telefon format pe discul radiofonului este transmis prin eter la o centrală radio-telefonică automată. De aici semnalele sînt transmise unei

centrale telefonice obișnuite care face legătura cu abonatul chemat.

Oriunde s-ar afla, posesorul unui asemenea aparat poate fi găsit totdeauna la telefon. Este suficient pentru aceasta să se formeze de la orice telefon urban numărul radiofonului său. Acest aparat original a fost construit în U. R. S. S.

INCONJURUL AFRICII ÎN ANUL 3000 Î. E. N.

Prima încercare de a înconjura Africa a fost făcută prin anul 3.000 î. e. n. După Herodot, cunoscut istoric al Greciei antice, o asemenea călătorie a fost făcută de fenicieni din ordinul unui temut faraon egiptean. Pornind de la țărmul egiptean al Mării Ro-

șii, călătorii au ieșit în Oceanul Indian. Odată cu venirea toamnei navigatorii fenicieni au poposit pe țărm în căutarea hranei. Călătoria lor a continuat paralel cu țărmul Africii timp de doi ani, pînă la Gibraltar.

GROENLANDA : 3.000.000 KM CUBI DE GHEAȚĂ!

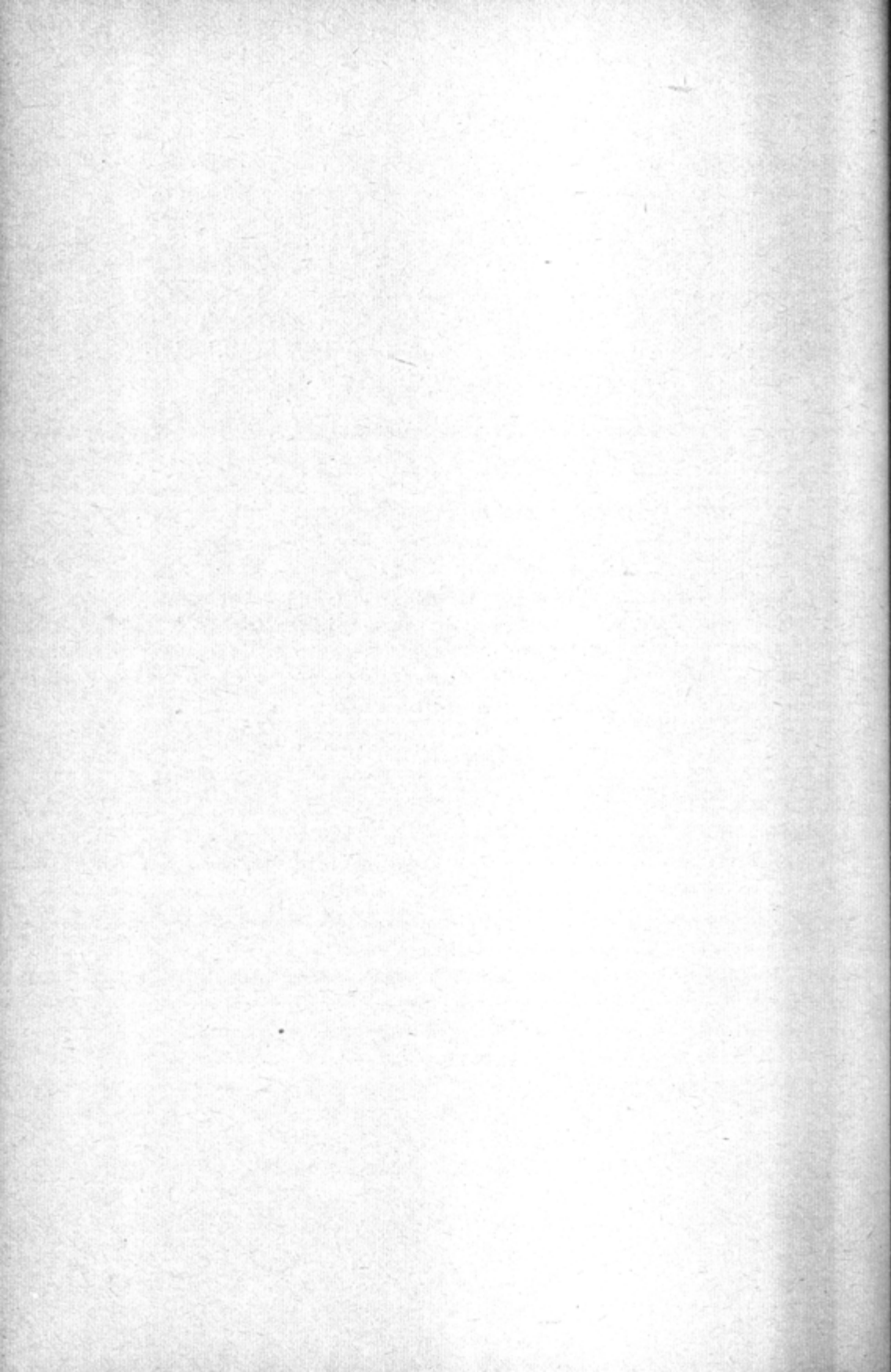
Groenlanda, această imensă insulă situată în apropierea polului nord, este unul din cele mai mari rezervoare de gheață. După geodezistul german Bauer, dacă cei 3.000.000 km³ de gheață existentă în Groenlanda s-ar topi, ar crește

nivelul apelor oceanelor cu 7 m. ! Din fericire nu poate avea loc o asemenea catastrofă : în realitate nu se topește anual decât cca. 200 km³, gheață, ceea ce echivalează cu o creștere de ... 0,5 mm. față de nivelul mediu al mărilor.

POPULAȚIA GLOBULUI,

Potrivit cifrelor publicate în ultima ediție a anuarului demografic al O. N. U. crește cu 45 de milioane de locuitori anual, cifră egală cu întreaga populație a Franței. Peste jumătate din cei 2 miliarde 800.000.000 locuitori ai globului trăiesc

în Asia și 14 la sută în Europa. Aproximativ jumătate din populația globului trăiește în următoarele țări : R. P. Chineză — 640 milioane, India — 400 milioane, Uniunea Sovietică — peste 200 milioane și Statele Unite — peste 170 milioane.

C U P R I N S U L

	<u>Pag.</u>
<i>Redacția :</i> Aniversarea a 15-a a eliberării naționale a României	3

S T U D I I

<i>Prof. Dr. M. Șesan :</i> In problema Schismei	9
<i>Pr. Traian Gh. Mihailovici :</i> Aspecte soteorologice în religiile Orientului	16
<i>I. Bănățeanul :</i> Din istoria străduințelor pentru înlocuirea alfabetului cirilic cu cel latin în cărțile românești de ritual bisericesc	20

INDRUMĂRI OMILETICE

<i>Prot. Dr. Vasile Coman :</i> Tatăl nostru	26
<i>Prof. Dr. V. Vlăduceanu :</i> Maica îndurărilor	29

PENTRU APĂRAREA PĂCII

<i>Redacția :</i> A zecea aniversare a Mișcării Mondiale pentru pace	35
Adunarea festivă organizată de Comitetul Național pentru Apărarea Păcii din R. P. R. Conferințele interconfesionale ale deser- venților cultelor din Banat	
<i>Redacția :</i> Conferința interconfesională de la Arad	48
x x x Sesiunea Consiliului Mondial al Păcii de la Stockholm	50
x x x Apelul Consiliului Mondial al Păcii adre- sat popoarelor lumii	57
Rezoluții adoptate la sesiunea Consiliului Mondial al Păcii	58
Declarația generală	
<i>Vasile M. Moldoveanu :</i> In slujba păcii	62

VIAȚA BISERICEAȘCA ÎN CUPRINSUL MITROPOLIEI BANATULUI

Pag.

ARHIEPISCOPIA TIMIȘORII ȘI CARANEBEȘULUI

- Redacția :* Praznicul Învierii Domnului, Hirotoniri,
 Inspecții, Renovări, Fapte pilduitoare,
 Decese : Dimitrie Zgaverdea, Pr. pens.
 Iosif Mircea, Pr. pens. T. Simu 63

EPISCOPIA ARADULUI

- Redacția :* Adunarea eparhială ordinară a Eparhiei
 Aradului, Inspecții, Decese : Arhim. Ștefan
 A. Opreanu, Pr. Victor Ionaș 66

INFORMAȚII DIN ȚARĂ ȘI DE PESTE HOTARE

DIN ȚARĂ

- Redacția :* † Prof. univ. on. Dr. N. Cotos, Lucrări de
 hidroameliorații în Banat, Scriitorul acad.
 Gala Galaction la 80 de ani, Restaurarea
 unor valoroase monumente istorice de
 arhitectură, Galerii și cascade subterane
 descoperite de speologi romini 71

DE PESTE HOTARE

- Redacția :* Cronica bisericească externă Confe-
 rința lambetană, Din viața biseri-
 cească a U. R. S. S., Participarea reprezen-
 tanților Patriarhiei de la Moscova la confe-
 rințele religioase internaționale, Din viața
 bisericilor autocefale ortodoxe 73

INSEMNARI

- Redacția :* Noi galaxii descoperite de savanții sovie-
 țici, Împlinirea a 200 de ani de la moartea
 compozitorului german Händel, Congresul
 internațional de lingvistică romanică, Bi-
 centenarul nașterii scriitorului german
 Schiller, Un incendiu care durează de 3000
 de ani, Antibiotice împotriva cancerului,
 Aparat pentru cusutul nervilor, Tratarea
 miopiei avansate, „Sputnik” — oraș al
 luminii și liniștii, Valurile mării — furni-
 zoare de energie, Un medicament eficace
 împotriva arteriosclerozei, Radiofonul —
 telefonul viitorului, Inconjurul Africii în
 anul 3000 î. e. n., Grönlanda 3.000.000
 Km. cubi de gheață, Populația globului 76

